

ART LIST

LIST UČENIKA

PROFESORA ŠKOLE LIKOVNIH UMJETNOSTI - CIJENA 5 KUNA

br. 23

Sadržaj

Ivan Galić i njegov salon	3
BITI U ČITELJU	
Inteligentna elita	7
Pismo Lajki	8
Žena koja plaeče	9
AMERIKA	10
KONCERT	12
Katarzična predstava	14
Izložbe	15
Dan borbe protiv AIDS-a	16
Biti IN ili OUT	17
Kako rješavam sukob	18
Svada kao komunikacija	19
CHAT?	20
Ekskurzija: Beč-Prag	22
Okrugli stol	24
Jednodimenzionalna biografija	25
Igra ili umjetnost	26
Što je za mene umjetnost	27
Dječja igra	28
Pjesme slike	30
Mlade poete	31
Humoreska	32
Dani kruha	33
Postati i ostati (ne)sretan	34
Ja najpametnija	35
SPORT	36
Lanski snijeg	38
Horoskop	40
Novosti u i oko škole	41

IZDAVAČ:

Škola likovnih umjetnosti

ADRESA:

Ulica Fausta Vrančića 17,
21000 Split

Tel. 021/467-180

e-mail:

skola-likovnih-umjetnosti@st.hinet.hr

GLAVNA

I ODGOVORNA UREDNICA:

Vanja Skrobica, prof.

REDAKCIJA:

Branka Punda, Maja Grubišić
i Kristina Černigoj

(4. razred, grafički dizajner),
Ivana Dugeč
(4. razred, fotografski dizajner),

Irena Šapit (2.razred industrijski dizajn),
Tina Zaro (2.razred fotografski dizajn).

LEKTORICA:

Marica Butina, prof.

DESIGN

I GRAFIČKA OBRADA:

Suzana Budimir, prof.

NASLOVNA STRANICA:

Stjepan Ivanišević, ak. slikar

Rješenjem Ministarstva prosvjete i športa br.
532-03-1/7-94-2 od 31. 10. 1994. ARTlist je
osloboden plaćanja poreza na promet.

ISDN 1332 - 3725

Božićna priča

Kristina Černigoj, 4. r. grafički dizajner

Božić. Mali Bog. Mali Isus. Isusić. Isusek... Svi znamo kad je Božić. 25 XII. Prethode mu dva draga sveca: Sv. Nikola, onaj što ostavlja čokoladice *Braco i seka*, i Sv. Luce koja ništa ne donosi, nitko ne zna za nju - zapravo svi znaju, ali nije tako popularna jer se za nju samo sadi pšenica. U redu, *ajmo* sad o Božiću.

Božić je *zakon*, uvijek dobiješ darova, poslje je samo još jedno polugodište pa je škola gotova, smiješ izvoditi gluposti opravdane punčem ili čokoladnim likerom. Svi se trude (samo što ne zatrudne) biti dobri, sa smješkom i pozdravom "ho ho ho". Ta božićna čarolija prestaje s Badnjakom. Pa znate, šušur po stanu, svi se zbiju, od religioznih baka i djeda, do ateističkih teta i zatucane dječice koja još vjeruju u «dida Mraza» (hrvatska inačica je Djed Božićnjak, ali nju konsisti samo HTV) ili ako su kršćanska, vjeruju u Mađog Isusa, onog istog s početka teksta.

Eh, da, je li vam poznat onaj prašnjava osjećaj kad s tatom odete do spremice, makar to bile samo najviši police u vašoj kuhinji, i vadite balune, jaslice, ovčice... i BOR, osim ako ga ne kupujete. Evo malo mog mišljenja: bolje vam je imati *falsetu* od bora jer on raskošno izgleda i bez dodatnih rezvizita, za razliku od okrutno posjećene jelke koja se osuši u toplini toplog doma i s tim Božić gubi svu čar. Pa kako netko može uživati u pogledu na svoj odraz u *balunu* koji visi na golišavoj grančici? Bor postane *čiča glica* bez slatkiša.

Ali zato slatkša ima u suprotnom smjeru od bora. Mama i eventualno baka *pepuju* po kuhinji oko crvenog i bijelog bakalara koji se kiseli u kadi proteklog tjedna tako da bi leda zaboljela kad bi posudu micali sa strane u želji za tuširanjem. Mislim, ono, stvarno, pa bakalar nije slatkši?! Fritule!!! Tata ih sve pojede dok namještaja travicu tzv. Mahovinu koju je kupio u nekog čovjeka koji je po cesti vikao: "Trav'ce, trav'ce!" Onda tata to *uhvati* od njega i cijelu večer samo govoriti *trav'ce* čak i kad ga pitamo koji će bakalar jesti. A još sam na fritulama: mama može napraviti *šest tura* i opet će sve nestati, sva sreća što ima bakar brzinski recept (stavi se jogurt). Tetica malo po malo pojede sav bijeli bakalar koji je jako praktičan za onako *malo prezalogajit*. Baka želi gledati božićni program dok tata pokušava napraviti pravu božićnu atmosferu slušajući božićne pjesme u instrumentalnoj izvedbi zagrebačkih solista što zvuči tako sumorno.

"Aj nek mi neko donese onu gajbu s balkona", veli tata. Gajba je puna, puna prašine. Gajba služi za staviti bor na nju da izgleda viši i da se dobro vidi sv. *ekipa* ispod bora i darovi (naravno, ako ih bade). "Kako ćemo? Pa vec je jedanajst ura, a mi još bor nismo namistili!" Grozno. Svi mjuauču okolo, *ronjaju, size*.

Napokon smo namjestili bor, neku *opaljenu* kombinaciju baluna i glomazni fjok s anđelom na žičanom vrhu koji stalno pokušava *otperjati* s njega. Kazna nam je sama činjenica da je bor kraj prozora, a to znači dva ga jedna ne otvarati.

Vec je prošla ponoć, sve smo si čestitali i svi su se lagano pokupili svojim kućama. Nismo u filmu pa da odmah otvaramo poklonc, to se, naravno, radi tek ujutru. Efekt je puno bolji: preko noći se vrpoljši u krevetu i misliš što je to tamo ispod.

Jutro. Goli tabanči tapkaju pločicama *tapatapatapa*, dolazim do bora... *Wow, što je ovo?* Kruha i igara... bilo što usreći nas. Nije da je Drugi svjetski rat i ne čeka nas naranča u novinskom papiru...

Opet dolazi cijela obitelj kako bi podijelili "božićne radosti". Kako dobro gledat ćemo crtiće *Sneško Bijelić* i slušati pjesmice Fantoma "Sretan Božić svakome" i "Božić dolazi"...

Čestit Božić i sretna nova 2003. godina!

SPLIT 1700

Ljudi koji su obilježili povijest, sadašnjost i budućnost Splita

a
list
3

Ivan Galić i njegov salon

Branka Punda, 4. r. grafički dizajner

Toliko smo puta posjetili mnogobrojne izložbe u Salonu Galić, još više puta prošli pored njega Marmontovom. A koliko nas zna tko je bio Galić?

Ivan Galić se u četrnaestoj godini, došavši iz sinjskoga kraja, zaposlio kao prodavač u slavnoj Mikačićevoj trgovini željezne robe. Nekoliko godina poslije na Narodnom trgu, a kasnije u Marmontovoj, otvorio je prodavaonicu stakla i okvira za slike.

Tada ostvaruje svoj stari san: uz prodavaonicu je otvorio i mali salon za umjetničke izložbe. Salon i njegov vlasnik ubrzo su počeli okupljati umjetnike, ali i sve ostale koji su nešto značili u kulturnom i duhovnom životu grada. Svečano otvorene obilježeno je izložbom Emanuela Vidovića i Andela Uvodića 1924. godine. Do kraja te godine priredio je još nekoliko manjih izložbi od kojih je najzanimljivija bila izložba *Nezavisne grupe* iz Zagreba. Izložba je, okupivši imena poput Ljube Babića, Frana Kršinića, Jerolima Miše, Vladimira Bećića, Zlatka Šlentića, Ivana Meštrovića, Vladimira Varlaja i Marina Studina, tada vodećih hrvatskih umjetnika, prenijela iz Zagreba u Split nove umjetničke vibracije. Od tada su u Galićevu salonu izlagali brojni hrvatski umjetnici. Neke izložbe su bile gotovo najznačajniji kulturni dogadaji sezone, poneke su predstavljale *novi smjer* u umjetnikovom stvaralaštву, a određene su postale *legenda* i ušle u kulturnu povijest grada. Takva je bila izložba Ignjata Jóba 1925. Tom izložbom naznačena je nova stranica u autorovom stvaralaštvu te velik i bitan datum u kronologiji salona.

1937. godine kod Galića su se predstavili i splitski srednjoškolci koji su u sebi prepoznali talent i stanoviti umjetnički *feeling*. Galić je priredivao i retrospektivne i posmrtnе izložbe radova istaknutih hrvatskih umjetnika: 1932. dopremljeni su iz Pariza radovi Jurja Plančića, 1940. radovi kipara Branka Deškovića, dvije godine kasnije slike Mate Meneghela, radovi Ivana Sikavice 1953. Zadivljujući su bili nastupi Vjekoslava Paraća (1934. i 1936.), temperamentnog Jerolima Miše (1938.) te nezaboravna Vidovićeva izložba pred sam Drugi svjetski rat.

Salon je tijekom Drugog svjetskog rata bio zatvoren. Nakon rata Galić nastoji u salon vratiti staru dinamiku. Bilo je to teško izvedivo, pogotovo stoga što su u Splitu otvoreni novi izložbeni prostori, a i Galerija umjetnina pojačala je svoj rad i

organizirala brojne retrospektivne i samostalne izložbe.

U siječnju 1961. Ivan Galić umire. Iza sebe je ostavio bogatu korespondenciju s brojnim hrvatskim umjetnicima koja nam produbljuje spoznaje o onom vremenu te otkriva privatne detalje iz biografija umjetnika. Ostavio je i kolekciju slika iz salona koja se danas nalazi u Galeriji umjetnina

Bilo je gotovo nevjerojatno da će Galić tako diskretno i nemetljivo, a ipak bitno označiti i upotpuniti jedan važan dio kulturnog života Splita; da će u jednu ulicu unijeti urbani identitet i likovnu prepoznatljivost; da će u jednom tjesnom i pomalo neuglednom prostoru okupiti i umjetnike i kritičare te da će tu navraćati svi ljubitelji umjetnosti.

Split nije kao Pariz imao lijevu obalu Seine na kojoj su slikari na otvorenom slikali, nije kao Zagreb imao Ilicu i njene galerije, nije imao ni Urlichov salon. Ali Split je imao zapadnu stranu Marmontove ulice i Galićev salon u kojem je ovaj izradivač okvira za slike davao duhovne okvire svojemu gradu, okvire prema kojima i danas gravitira likovni život grada.

a

list

4

SVJETSKI DAN UČITELJA 5.10.

Priznanje ministra prosvjete profesorici Jasenki Splivalo

PROJEKT ZA CIJELI ŽIVOT: BITI UČITELJ.

Tina Zaro, 2.r. fotografski dizajner

ARTlist: Kada se vratite unazad, kada se prisjetite godina i generacija koje ste upoznali, s kojima ste se družili, koje ste odgajali i koje ste učili, kako se osjećate? Zadovoljni? Ili mislite da ima propuštenog, nešto što je moglo biti bolje?

JST: Osjećam se zadovoljnom, ali između mogućih rješenja pronaći pravo nije bilo i nije uvijek lako. Sigurno se neki put moglo nešto učiniti drugačije, ali... Ipak sam uvijek radila s najboljom namjerom, nekim humanističkim pristupom naslijedenim u obitelji.

ARTlist: Suradujete s UNESCO-m. Hočete li nam reći kako je počelo, na čemu danas radite i kakvi su planovi?

Svjetska baština u rukama mladih čija je promocija bila u Japanu, u Hirošimi, čiji su spomeni nuklearne katastrofe na mene ostavili neizbrisiv trag. Pitam se koliko zaludnih tuga možemo sebi priskrbiti tijekom života. Srećom postoje uvijek neki susreti čije svjetlo pokaže dugu – mislim na suradnju i međusobnu toleranciju.

ARTlist: Poznati ste kao nekonvencionalna profesorica, *multimedijalna*, jer koristite sve što u školi imamo od pomagala. Vaša predavanja su zanimljiva i obogaćena iskustvima s putovanja. Imate dosta energije i volje. Još uvijek.

JST: Da, s energijom i voljom nemam problema. Sad mogu smisleno povezati poneki dio i onih znanja koja su mi predali i moji dragi učitelji i kolege, a i svi učenici koje sam poznavao. Ta je razmjena energija najzanimljiviji dio projekta **biti učitelj**. Treba mi još

JST: Rad na UNESCO-vom projektu počeo je 1995. godine. Prva gimnazija, u kojoj također predajem, članica projekta *Udružene škole*. Započeli smo malim scenskim prikazima o očuvanju mozaika u Dioklecijanovoj palači unutar projekta *Mladi u očuvanju i promicanju svjetske baštine*. Zatim su slijedili svjetski Forum mladih u Bergenu u Norveškoj, pa organizacijski odbor europskog skupa u Dubrovniku. Tu mi je pomogla sklonost ka organizaciji, sredovanju podataka i, naravno, znanje jezika. Na sastojanju Generalne skupštine UNESCO-a, gdje sam bila delegat Hrvatske u komisiji za obrazovanje, ponuđeno mi je da s još nekoliko kolega radim na priručniku za nastavnike koji se bave baštinom. I tako je nastala knjiga

vremena. Volim biti LINK, veza mojim učenicima s podacima o raznim temama. Zahvaljujući tim podacima oni možda mogu postati osobe koje stvaraju i ne ugrožavaju druge.

Radeći na ovim projektima najvažniji mi je cilj stvarati male mreže, network, suradnju učenika i kolega nastavnika. Naravno, to sam najprije napravila s učenicima moje Umjetničke i Gimnazije, čiji sam i sama nekad bila dak, a posljednjih godina i sa studentima Umjetničke akademije. Povezala sam i učenike Gimnazije Ivan Lucić iz Trogira, a i gimnaziju iz Jelse, odakle sam porijeklom. Ako iz tih susreta ostane i samo nekoliko prijateljstava, onda je cilj postignut. Naša se grupa zato zove **baština – nama je stalo!**

ARTlist: Od prije nekoliko godina predajete Povijest umjetnosti i na Akademiji. Tamo ponovno susrećete brojne učenike iz naše škole koji tamo nastavljaju studij. Kako izgleda vaša komunikacija? Zadržavate li onu prisnost po kojoj je poznata naša škola ili se jednostavno *isključite* i predajete *ex cathedra*?

JST: Rad na Umjetničkoj akademiji je dobro iskustvo. Uvjeravam se u to da je srednja škola vrijeme u kojem mlada osoba često ne može prepoznati ni sebe ni nas pa reakcije mogu biti i žestoke, da bi na fakultetu nastala zanimljiva komunikacija. Da, kako se obraćati svom učeniku koji je sada student? Pa ipak s njima sam *na ti* i ponekad nastaju zabune s onima s kojima sam *na vi*. Tako nastaje dijalog koji je kombinacija prisnosti i *ex cathedra* pristupa.

ARTlist: Mnogi ne znaju da ste s učenicima radili i još uvijek radite na projektu *Dotakni i vidi*. Hoćete li nam reći nešto o tome?

JST: *Dotakni i vidi ili Touch and see* je projekt koji je nastao u suradnji s Udrugom slijepih. Živimo u doba vizualnog i uvijek sam promišljala kako bih mogla pomoći i omogućiti barem neki kontakt s likovnim izričajem osobama kojima je to uskraćeno. Mislim da je taj rad važan i stoga što senzibilizira naše učenike na probleme oko njih. Možda će se s većom pažnjom odnositi prema nemoćnim. Snimali smo i knjige za slijepce. Naši su učenici tome pristupili s pažnjom i postali vodiči po Galeriji Ivana Meštrovića gdje smo u dobroj suradnji s kustosicom Majom Šeparović nekoliko godina organizirali posjete uz taktilno spoznavanje skulptura. Ove smo godine uz pomoć kolege Nikole Skokandića izradili mapu Meštrovićevih crteža, reljefne grafike koje slijepi mogu opipavati.

ARTlist: Poznati ste po brojnim inicijativama. Primjerice, poticali ste osnivanje školske galerije *Važno je*.

JST: Galerija *važno je* trebala je trajati kao mali izazov nakon galerije *nije važno*; sada imamo školsku galeriju *Art dobre nade* i to je dobro. Kolegica Alieta Monas-Plejić vodi projekt Dječji svjetlosni bijenale koji bi mogao biti energija izložbi za cijeli svijet. Htjela bih da kod naših učenika postoji žđ za stvaranjem, promišljanjem i preispitivanjem svog rada. Za to je početno izlaganje u školskoj galeriji pravi put.

ARTlist: Škola suraduje i razmjenjuje iskustva s nekoliko škola u Europi. Vi vodite projekt *CRO-NOR*? Jeste li uopće zadovoljni odazivom učenika Vašim projektima, pomažu li Vám?

JST: Nekoliko projekata razmjene sa školama u inozemstvu uvijek su naišli na odaziv naših učenika. Razmjenjivati ideje i posjetiti neki novi grad je, naravno, privlačno. Organizacija je dosta slojevita, ali uz pomoć kolega nije teško ni recimo napraviti vikinšku ludu, kako je to učinila moja bivša učenica a sada kolegica Julijana Voloder-Perišić za *cro-nor*, tj. susret s prijateljima iz norveške škole.

Među organizatorima sam međunarodne izložbe dizajna keramičkih pločica u Italiji. Moje kolege Miroslav Radeljak i Dubravka Bodulić-Dražić s učenicima redovito odnose nagrade za dizajn. Dobar dio kolega nekad su bili moji učenici. Možda je zgodan primjer navesti rad na projektu s kolegicom, a nekad mojom učenicom, Vanjom Rogošić-Ojdenci koji simbolično izražava tu suradnju s bivšim učenicima. Njen rad, praćenja kazališne predstave slikom, nazvala sam **istovremenost različitosti**. Možda bi se moglo nazvati i **različitost istovremenosti**... Svakako neobično iskustvo slijeda vremena, učenika i učitelja od kojih su neki moji životni prijatelji.

ARTlist: Koji projekt nismo spomenuli, a Vi biste ga rado izdvojili?

JST: S kolegicom Tončicom Cukrov iz Muzejsko-dokumentacijskog centra izradila sam igru **baštinska ura** koja je nagradeni, izabrani projekt Vijeća Europe, ali je nažalost još nismo realizirale. Zato smo uspjeli ostvariti potragu za baštinskim blagom u muzejima i galerijama kolegica Nansi Ivanišević i ja uz suradnju i dužnu zahvalnost našim kolegama iz 33 osnovne škole. U toj je igri sudjelovalo 4000 učenika.

ARTlist: Dobili ste niz priznanja i nagrada.

Proglašeni ste (od strane gledatelja) i naj - profesoricom u TV emisiji *Svakodnevica*. Je li Vám ova nagrada najdraža s obzirom da su glasove dali Vaši učenici i kolege?

JST: Ovo je priznanje svakako radost za mene i moju obitelj. Simpatično je i po tome koliko se svidjelo vama, mojim učenicima. Najprije sam odbila biti kandidatom, ali kad sam čula da me predložila bivša učenica, to mi se učinilo još jednim zagonetnim projektom. Naša je struka zanemarena, obično nismo dio medijske scene pa je to bio mali izazov i za nas.

ARTlist: Otvarate izložbe, pišete predgovore za kataloge. A čuli smo da se okušavate i u pisanju dijalektalne poezije (hvarskom čakavicom).

JST: Da, pišem tekstove o djelima umjetnika. Bilježim. To su crticice o susretima, nekim trenucima, a ne klasični zapisi povjesničara umjetnosti. Pokušavam zaštititi materijalnu baštinu mog rodnog grada ukazujući mlađima na sreću postojanja u ovakvoj lijepom gradu. Uvijek sam poput oduševljena turista na Peristilu. Prozori na palačama u Palači moja su tema. To pokušavam i s nematerijalnom baštinom, a to je jezik mojih predaka, budulski, koji mi, kažu, dobro gre. Dijelim kolegama po svijetu pjesmu *Dica u naše vrime* Hvaranke Lucije Rudan koju najčešće traže da izgovorim. Dijalektom uživam govoriti kad na svom otoku slušam škripu vrućeg kamena. Inače ne pišem pjesme, ali ipak u jednom zgusnutom trenutku tuge kada je moj otok ostao bez meni dragih nastao je zapis **moj škoj od tuge ili koga će pitat?** To je pjesma o svim našim tugama, odlasku generacija i njihovih znanja... Više mojih poznanika čuva te riječi.

ARTlist: Vjerujemo da Vam je dan *bukiran* raznim aktivnostima, ali ako se dogodi da imate imalo slobodnog vremena, kako ga provodite?

JST: Slobodno je vrijeme popularan termin. Usput, uvek se pitam zašto mladi traže više mesta za zabavu umjesto da traže bolja mjesta za život i rad. *Ggušti* su mi: fotografija, voziti bicikl (ali dvočlani klub *gušt* rjeđe ide oko Marjana), zatim peći razne vrste kruha, nešto popraviti po kući nije mi problem pogotovo što i među prijateljima imam takve tipove ljudi. Kod mene na satu postoji i kratki predah, *mljac* projekt, pa moji učenici imaju recept

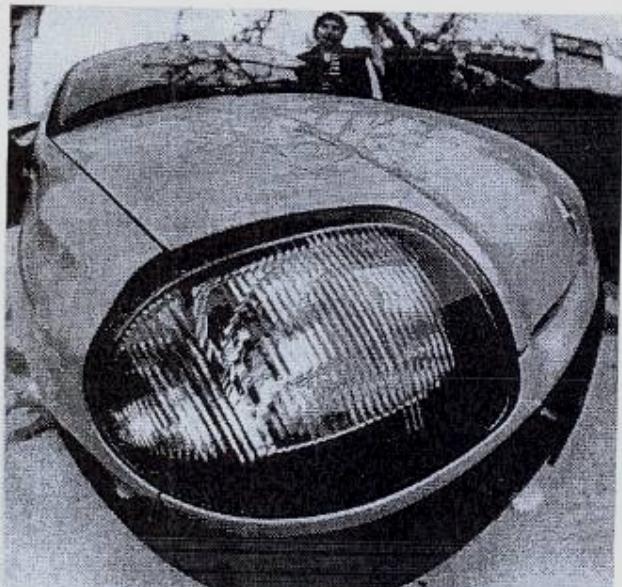

Foto: Kristijana Lušić, 3.r. fotografski dizajner

za brzi kruh, čokoladnu kremu, znaju pjevati japansku pjesmu i slično. Mislim da je zanimljivo da

u Norveškoj u srednjoj školi imaju predmet domaćinstvo. Kod nas bi mladi trebali znati više o zdravoj prehrani i recimo tjelevožbi. Svojevremeno sam mislila da bi bilo zgodno na više mesta u školi staviti ljestve za protezanje, bilo bi manje iskrivljenih cijevi radijatora... ili papiriće za odbacivanje žvaka. Ne volim da nam je grad prepun crnih *fleka* pa malo i čistimo oko škole. Ideje često *proradim* i s prof. Vanjom Škrobica, dobrim duhom knjižnice, školskog ARTlista i dramske družine.

ARTlist: Bili ste i u SAD, Japanu, Norveškoj, Egiptu... Kakve dojmove nosite i kojih se rado sjećate?

JST: Putovala sam dosta. Svugdje gdje idem putuje i mala staklena skulpturica Everyman koji skuplja dojmove i pamti drage kolege i učenike s raznih mesta.

Kako sam pasionirani fotograf, tako sam dia-predavanjem kako bih ja htjela da drugi vide moju zemlju pokazala dio naše baštine u mnogim

zemljama. Tako i u SAD gdje sam 1995. bila na kraćoj stipendiji i radila na svom projektu COL-computer organized lectures, dakle nastavi uz pomoć računala ili kako učenici koji izostaju sve mogu pronaći bez krivih podataka iz tih bilježnica. Teoretska strana projekta bila je publicirana u jednom američkom časopisu, ali projekt nije ostvaren. Sada postoje već takvi principi razrađeni na Internetu. Najviše me se dojnila Afrika.

Elementarna snaga i ljepota južnog dijela i neosporna zanimljivost sjevera. Možda mi se i ostvari želja da ponovno odem u pleme Mukuni u Zambiji uz koje me veže i jedna od najljepših fotografija s djecom. Sad su već sigurno mladići i djevojke. Upravo se po tom fotosu traže ti mlađi ljudi, pa ćemo vidjeti...

ARTlist: Gledajući iz našeg ugla, Vi zaista niste *fulali* profesiju. Vaša ljubav prema nastavniciom zvanju osjeća se na predavanjima, u odnosu prema učeniku, u savjetima koje im dajete. Na neki način, postali ste *zakon* u Školi likovnih umjetnosti. Vjerujemo da ste najponosniji kad umjesto *mulca*, poslije nekoliko godina, sretnete intelektualca, umjetnika, uspješnog i dobrog čovjeka.

JST: Ma kakvi *fulala* profesiju. Olovku i knjigu smatram najboljim darom. Kad smo bile male dr. Ana Dvornik-Radica bila je doktorica, a ja učiteljica...

Radila sam u više škola, ali u Školi likovnih umjetnosti od samog početka. Nema nas puno od tada, neki nisu više ni oko nas. Prof. Vinko Protić, slikar i ravnatelj, bio je, kako si možda čula, nekada *zakon*. Njegovi tragovi su još oko nas, a meni je pružao dragu pomoć. Ravnatelji imaju važnu ulogu u poticanju pojedinih programa. Prof. Mladen Bilankov i prof. Marijan Puljiz i sami su osobe sklonе projektnom pristupu. Nadam se da sam ostavila trag pokušavajući od 1976. učenike naučiti kako se snalaziti s gradivom, pokazati im poneki sustav učenja, a ne samo podatke koje mogu naći u knjigama. Ako im taj način ne odgovara i kroz poništenje mog sustava stvarat će neki njima primjereniji, dakle STVARAT će način svog rada. (*Dragi moji, oprostite za sve one strogosti nastale u dobroj namjeri!*)

Već sam rekla da je srednja škola trenutak preispitivanja i stvarno mislim da uvek ima nade da neki malo življci učenik postane stalogen čovjek.

Vidiš, Tina, i od istih slova može nastati čudo, a to je za mene umjetnost zla slova postanu dobra, rat postane art!

Inteligentna elita - 2 % svjetskog pučanstva

Branka Punda, 4. r. gazički dizajner

Što je IQ?

IQ služi procjenjivanju odnosa realne starosti čovjeka, njegove kronološke starosti izražene u godinama i mjesecima te njegove mentalne starosti uslovljene i mjerene njegovim uspjehom u rješavanju različitih zadataka. IQ, dakle, kvantitativno izražava inteligenciju pojedinca u usporedbi s nivoom prosječnog razvoja čovjeka iste starosne dobi.

Termin *IQ rezultat* često se upotrebljava, ali je i često loše definiran. Postoji velik broj testova s različitim načinom bodovanja. Rezultat od 132 na jednom testu može biti jednak onom od 148 na drugom. Neki testovi inteligencije uopće ne upotrebljavaju IQ rezultat. Mensa je postavila postotak kao način za izbjegavanje ove zabune. Kandidati za članstvo moraju postići rezultat iznad 98% na standardnom testu inteligencije.

Testiranja se u Splitu održavaju otplike dva puta godišnje u prostorima Gradevinskog fakulteta. Detaljnije o testiranjima pronadite na <http://www.mensa.hr>

Što je Mensa?

Mensa je udruga osoba koje imaju testiranu inteligenciju iznad IQ 148 i spadaju u vrh dva posto pučanstva. Mensu su u Engleskoj 1946. utemeljili Roland Berrill, pravnik, i dr. Lance Ware, znanstvenik i pravnik. Cilj im je bio formirati udrugu inteligentnih ljudi, a jedina kvalifikacija bio je visoki IQ. Udruge Mensa su neprofitne, nepolitične i nereligijske organizacije koje djeluju u zemljama širom svijeta, a sve se udružuju u jedinstvenu Mensu International. Naziv *menza* dolazi od latinske riječi koja znači stol. Dakle, predstavlja društvo okruglog stola gdje su rasa, nacionalnost, vjerska opredijeljenost, godine, politika, obrazovna ili društvena pozadina potpuno nebitni.

Mensa ima tri cilja, a to su:

1. identifikacija i njegovanje inteligencije za dobrobit čovječanstva
2. poticanje istraživanja prirode, karaktera i upotrebe inteligencije
3. pružanje poticajne intelektualne i društvene okoline svojem članstvu

Danas Mensa ima otplike 100 000 članova u 100 zemalja širom svijeta. Postoje Mensine organizacije u preko 40 zemalja na svim kontinentima osim Antarktike.

Kakvi su ljudi članovi Mensa?

Ne postoje propisane karakteristike članova, osim visokog IQ, naravno. Postoje članovi kojima Mensa predstavlja svojevrstan osjećaj obitelji i oni za koje je to samo uobičajena društvena aktivnost.

Navodno većina *Mensaša* ima dobar smisao za humor i voli puno pričati. A obično imaju i puno toga za reći. Članovi imaju od 4 do 94 godine, ali većina je između 20 i 60. Po obrazovanju se kreću od predškolaca, preko onih koji su odustali od srednjoškolskog obrazovanja pa do ljudi s višestrukim doktoratima. Imaju onih koji su na socijalnoj pomoći i onih koji su milijunaši. Mensa okuplja profesore i vozače kamiona, znanstvenike i vatrogasce, kompjutorske programere i poljoprivrednike, umjetnike, vojne osobe, glazbenike, laborante, policajce, učenike Škole likovnih umjetnosti... lista bi mogla potrajati!

Kako postati član Mensa?

Članstvo je u Mensi otvoreno svima koji postignu rezultat u gornjih 2% populacije na dokazanom testu inteligencije koji je propisno administriran i nadgledan.

Ana Roje, 1. b

Pismo Lajki

Ante Čepić, 4.r. industrijski dizajner
šk. god. 2001./2002.

Sjećam se kad su te 3.XI.1957. odvukli u raketu. I to pred mojim očima...

Toliko godina projektiranja *Sputnjika II.*! Kabina stvorena samo za tebe, s automatskim hranjenjem da preživiš.

I jes... Sedam dana, ni više, ni manje. Zaokružila si tjedan.

Na tebi je, znaš, izvršen prvi pokus o reakciji nekog višeg organizma na posljedice radijacije i bostežinskog stanja. Tako su mi barem rekli.

Ti si tu, ni kriva ni dužna, sjediš u kapsuli i gledaš plavu kuglu.

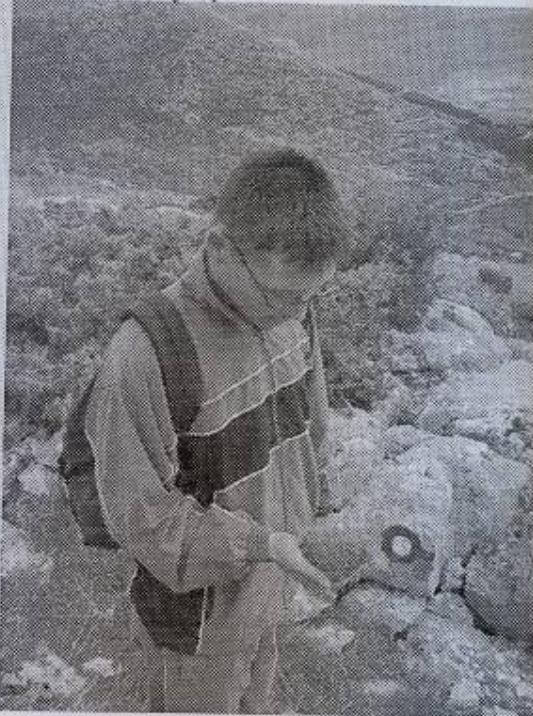
Ma zamisli, Lajka, poslali su te u svemir.

Štene u svemiru. Testiranje da bi čovjek zakoraci i pokupio slavu.

Gledao sam na ekranu kako te u raketi postavljaju u neku kutijicu i spajaju na tebe razne žice. Sve je isplanirano. To je tvoja pseća kućica u sljedećem tjednu i tvoj grob u nadolazećoj vječnosti.

Odbrojavani su dani i sati, minute i sekunde dok se *Sputnjuk II.* nije izgubio iz vida. A zatim su nanovo odbrojavani dani i sati, minute i sekunde – ali ne *Sputnjikove*, već tvoje. Tvojih dugih

Foto: Gordan Puljek, prof.

Slavko Kovačić, 3. r. grafički dizajner

sedam dana... Nastanak svijeta, uplaćeno ljetovanje na moru ili pet dana nastave i dva dana vikenda.

Ti si Lajka, ruska vrsta, lovački pas koji je lajao na medvjede i lovio zečeve. Ti ne znaš što je znanost. Tko je znanstvenik. Gdje je svemir. Ti nemaš što raditi u kutiji, u kapsuli, u svemiru... Nijedan pas nema tu što raditi. Da gleda filmove o zečevima i vukovinu? Da samo lebdi među stijenkama svoga lijesa?

Tebi je prodana karta u samo jednom smjeru. Nisi mogla tražiti povratnu zato što psi ne govore. Oni su te i uzeli zato što znaju da psi ne govore.

Ovo je pismo besmisleno... Ti si obično štene. Ne znaš govoriti ni čitati. Na ovo pismo odgovora nema jer ne postoji olovka za tvoju šapu. Ne bi ništa vrijedilo ni da postoje.

Čini se onda da ovo pišem sebi, sedmogodišnjaku koji je bio fasciniran mišlju da se bilo što može poslati u svemir, a kamoli pas. I to ruski pas Lajka.

Baka mi je pričala o tebi. Da je mogla, ona bi te spasila. I ja bih te spasio – da mogu.

Možda si sada negdje iznad mene.

Lebdiš u svom bešumnom *Sputnjiku II.*

U svom bešumnom grobu.

U bešumnom svemiru.

PREPORUČUJEM KNJIGU

DORA MAAR ŽENA KOJA PLAČE

Biografiju "Dora Maar – Picassoova žena koja plače" napisala je navinarka Tania Foster. Knjigu je autorica temeljila na dvadesetak intervjuja koje je vodila od 1998. do 2000. godine s osobama koje su poznavale ovu zanimljivu i zagonetnu ženu. Dijelovi u knjizi predstavljaju zapravo životne etape Dore Maar tako da prvi dio započinje njezinim rođenjem u Parizu 1907., a završava 1936. godine kad se upoznala s Picassom. Drugi dio govori o njihovoj vezi (od 1936. do 1943.). Treći obuhvaća njen život nakon raskida s Picassom pa sve do smrti 17. srpnja 1997.

Dora Maar je umrla u samoći svoga pariškog stana, a novine su vijest o njezinoj smrti objavile tek nakon 10 dana. Smrt ekscentrične samotnice, čijom smrću je okončano još jedno poglavje u neobičnom životu Pabla Picassa, nije više nikoga zanimala. Ona je sama već odavno bila pokidala sve veze s ljudima i gotovo pola svoga života provela zatvorena u kući.

Njena je ostavština procijenjena na oko 35 milijuna eura i zbog toga je njezin život medijima odjednom postao jako zanimljiv. Prekopavalo se po raznim sjećanjima pokušavajući razunjeti zašto je "prebogata Picassova bivša ljubavnica živjela tako spartanski, zašto je pobegla u samoču i misticizam, zašto nije prodavale slike za života..." Na aukciji u Parizu 27. i 28. 10. 1998. ponudeno je više od 200 Picassovih radova. Većinu nitko dotad nije vido ni niti je znao da postoje. Mnogi zaboravljaju da je Dora Maar bila vrlo uspješna umjetnica. Kad je upoznala Picassa bila je na vrhuncu svoje fotografске karijere, a prije toga je studirala je slikarstvo kojem se vratila, na Picassov nagovor, tijekom 2. svjetskog rata. Neke njezine fotografije vise u Muzeju moderne umjetnosti u New Yorku. Ali ljubav s Picassom značila je kraj njezinc fotografске karijere. Dora Maar se koncentrirala na Picassa i od genijalne fotografkinje postala Picassova prijateljica koja fotografira. Dok je radio *Guernicu*, Dora je snimala svaku fazu njezina nastajanja.

Dora sigurno nije bila ugodan životni suputnik. Svi biografi se slažu da je bila izrazito inteligentna osoba, snažna osobnost. Istovremeno je bila sklona histeričnim scenama, provalama bijesa i depresije koje

Vanja Škröbica, prof.

P. Picasso: Žena koja plače

je Picasso volio. U svakom slučaju nijedna druga žena nije ostavila toliko traga na njegovim slikama kao Dora i nijedna druga nije morala podnijeti takve deformacije kao ona. Slikao ju je kao pticu, vodenu nimfu, dio rogova, njezino je lijepo lice predstavljao u izmučenim oblicima ne znajući ni sam objasniti zašto. Slika *Žene koja plače* pratiла ju je do kraja života, posebno kad se razila s Picassom (živčani slom, psihijatrijska klinika, misticizam, samoča, meditiranje i skrivanje).

IZBOR NOVIH STRUČNIH KNJIGA U ŠKOLSKOJ KNJIŽNICI

1. Dorfes Gilo, Kič, Golden marketing, Zagreb 1997.
2. Mateo Perasović, Slikarski pojmovnik, Umjetnička akademija, Split 2002.
3. Dorfles Gillo, Moda, Golden marketing, Zagreb 1997.
4. Noblet de Jocelyn, Dizajn, Golden marketing, Zagreb 1999.
5. Ante Kaštelančić, monografija, Umjetnička akademija, Split 2002.
6. David Parkinson, Film, Sysprint, Zagreb 1999.
7. Nikola Despot, Svjetlo i sjena, Tehnička knjiga, Zagreb 1966.
8. Miroslav Klarić, Uvod u konzerviranje kovina, Hrvatski pomorski muzej, Split 1998.
9. Michael Frizolt, A New History of photography, Konemann, Pariz 1991.
10. Miroslav Klarić, Kiparska tehnologija 1, Intra, Split 1999.
11. Stefano Zuffi, Durer, Motovun, Zagreb 1998.
12. Stefano Zuffi, Tizian, Motivun, Zagreb 1998.
13. Gabriele Crepaldi, Matisse, Motivun, Zagreb, 1998.

Amerika

njeno bogatstvo i njeno siromaštvo

Branka Punda, 4. r. grafički dizajner, vodila je uz kavici razgovor s Nikom Barbićem (4. razred, fotografski dizajner) koji je prošlu školsku godinu proveo u SAD.

foto: Ivana Dugeč, 4.r. fotografski dizajner

ARTlist: Kako si doša na ideju o odlasku u SAD, preko koje organizacije si iša?

Niko: Budući da mi je stariji brat ušao u isti program, roditelji su i meni predložili. I išao sam. Organizacija je AYUSA (Academic Year In United States).

ARTlist: U kojem si gradu bija, kakvi je?

Niko: Grad se zove Newport. To je mali grad, ima oko 30 000 stanovnika. Zanimljiv je, ma nema baš zabave. Čuja sam da priko lita bude puno turista, pa je, ka, zabavnije, ali nisan vidija lito, pa ne znam. Boston je dosta blizu pa se može tamo ići.

ARTlist: Kakva je bila obitelj u kojoj si bija i po kojoj si šemi doša baš kod njih?

Niko: Obitelj... Ljudi su dosta drugačiji od ljudi ovdje. Muž i žena... oboje psihijatri (zzz...). Znan da nije u redu, ali stvarno moran priznat da su bili, onako, malo čudni. Ka da ne znaju ili ne mogu zaključiti neke logične stvari. Ali dobro, takvi su kakvi su. Imaju čer (18) i sina (23-24). A dica su ka i roditelji, na svoju ruku. Ta gospoda je, naprimjer, provodila nekih 6-7 sati dnevno ispred kompjutera, a vanka nije uopće izlazila... Organizacija priko koje sam išao odabrala je ljudi koji su se prijavili za taj program i tako sam dospjao kod njih.

ARTlist: Kakav je život prosječne američke obitelji?

Niko: Rade puno više nego ljudi ovdje, skoro pa celi dan, tako da je to možda jedan od razloga zašto su manje društveni. Skupa su jedino pridvečer, kad je

gotov posal. U to doba je i večera koja je jedini zajednički obrok (nema ručka!!!). Večer i ne provode baš u nekoj zabavi, ili bar ovi moji nisu. Gledaju televiziju, pročitaju novine, nešto rade po kompjuteru... i u krevet. Svi imaju pase, a neki i mačke! To im je dobra strana.

ARTlist: U koju si školu iša?

Niko: Škola se zvala Rogers High School. Sve srednje škole su iste, nema nekih opredjeljenja nego biraš predmete. Jedina je šteta što je uvik ujutro i što počinje u 7:30, što je stvarno za ubit se, pogotovo kad živiš malo dalje od škole. Ali tamo se može voziti sa 16 godina, većina učenika ima svoje aute pa im je malo lakše.

ARTlist: Ajmo se vrati nastavi. Po kojem principu biraš predmete?

Niko: Imaš kategorije... Moraš uzeti, recimo, povijest, pa biraš očesli američku ili europsku, i tako... Obavezni su povijest, tjelesni, zemljopis, engleski, matematika i neki vezan za umjetnost.

ARTlist: Kako izgledaju predavanja i ispit?

Niko: Ništa drugačije... Pa dobro, možda profesori više pričaju. I spremni su objasniti lekciju svakom učeniku posebno dok je svi nisu razumili. To mi se svidilo, a ne ka u nas da se profesor dere na tebe "dosta s tim glupim upadicama" kad mu se javiš iz klupe. Nema strogog pisanja nego daju papire na kojima je sve već sredeno. To je, mislim, puno jednostavnije i bolje za učenike i profesore. A ispit su dosta jednostavni, imaju ponudeni par odgovora i samo zaokružiš. I da ništa nemaš pojma, dobiješ 2 ili 3. Nema uopće usmenog.

ARTlist: A odnos profesora i učenika?

Niko: Dosta je sličan odnosima u našoj školi. Znači, puno opuštenije nego u nekim drugim našim školama. Uvik se s njima može pričat, i to ne samo o školi. Ali su zato dica neodgojena. Ne sva, ali ona koja jesu, stvarno su bezobrazna prema profesorima i pedagozima. A opet ovi prema takvima sve lipo i fino. U nas bi odavno dobili dvi triske od nekoga (ili je tako bilo samo u mojoj osnovnoj...).

ARTlist: Kako si se snaša s jezikom?

Niko: Nisan ima problema. Mama me je dobro naučila! Jedino je bilo problema s matematikom oko nekih stručnih izraza. Ali i to je prošlo nakon 2-3 mjeseca. Jezik se najbolje nauči kad se ide malo živit tamo di se govori. Inače, možeš ti bubat nešto ne znan koliko godina, ali neš nikad naučit kako triba.

ARTlist: Kakav je bio odnos drugih prema tebi s obzirom da si ne samo iz druge države, već i s

drugog kontinenta?

Niko: Mladi su bili dosta prijateljski. Dosta ih zanima odakle si i šta ima tamo, tj. kod nas. Odma te povedu vanka i pokazuju svoj grad, di mladi izlaze... A i odrasli su uglavnom takvi, samo bez izlazaka.

ARTlist: Koliko znaju o Hrvatskoj?

Niko: Vecina ljudi nije znala di je Hrvatska. Neki su znali da je bila rat i nešto preko Višnjića, Dubrovnika i sportaša. Iman jedan citat: "Yea, I know where Croatia is. It's in Middle East".

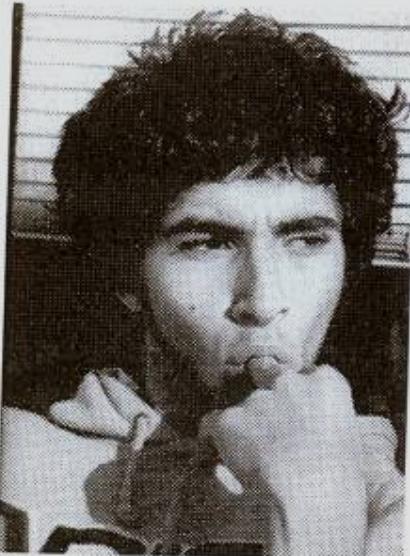
ARTlist: Jesi li se bavija slobodnim aktivnostima?

Niko: Bavija sam se atletikom, trčanjem. Malo sam baca kopljem i to je to. Tijek san se bavit nogometom, ali je već bila počela kad sam ja doša tamo.

ARTlist: Jesi li iša na izlete i što te dojmilo?

Niko: Izleti... Imali smo jedan školski izlet u New York u Muzej židovske povijesti, a s ovom obitelji i sam sam bila u Bostonu, Washingtonu... Bija san i na

foto: Ivana Dujčić, 4.r. fotografski dizajner

skijanju. Ovaj kraj di san ja bila lip je šta se tiče prirode. Sve ona neka velika stabla pa in otpada lišće u jesen. Ajme koliko toga lišća bude, za poludit. Jedna me tamo gospoda, neka prijateljica od mojih domaćina, zaposlila da joj počistim to lišće iz vrta. Dva mjeseca sam čistila tih dvadesetak kvadrata.

ARTlist: Kakvo je bilo stanje u nakon 11. rujna 2001.?

Niko: Budući da sam doša desetak dana prije toga, nisan ni stiga primjetiti normalan život, a posli masu patriotismu i sličnih stvari. Bili su prejerali s tim. Znam da je sve to bila tragedija, ali nabijat zastave i zastavice na svaki kantun i slične stvari... bas previše.

ARTlist: Koje su prednosti, a koji nedostaci života u Americi?

Niko: Jedina prednost je da ima para, a i veće je tržište. A nedostataka ima puno. Nedostaje

društvenosti. Ljudi se ne druže koliko mi ovdje. Nisan siguran zašto je to tako, ali je žalosno. Stalno se po svitu čuje «Amerika najjača, Amerika najbogatija»... a za činjenicu da su u ustvari jako siromašni, izgleda da ih nije briga.

ARTlist: Je li bilo nostalgiye za Splitom, prijateljima, obitelji, školom?

Niko: Nisam bija baš nostalgičan. Ne znan zašto, ali eto. I otkad sam se vratija, kad sam vidjia koliko boljih a neiskorištenih stvari imamo mi ovdje, nije mi bilo jasno kako sam mogu živit u SAD.

ARTlist: Razmišljaš li o ponovnom odlasku tamo, možda na studij?

Niko: Na studij tamo neću ići sigurno! Prvo zato što je to skupo. Ali, recimo, ako bi iša radit, to bi se najviše isplatio... Ali tek sam se vratija!

ARTlist: Čega ćeš se posebno sićati?

Niko: Nije mi ništa posebno ostalo u sjećanju, a sve skupa je bilo jedno iskustvo... valjda dobro!

Foto: Niko Barbić, 4.r. fotografski dizajner

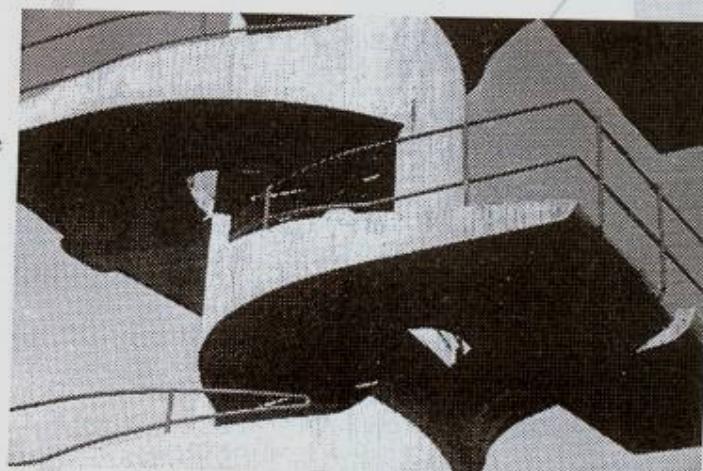

Foto: Niko Barbić, 4.r. fotografski dizajner

Ljudi moji, je li to moguće?

Irena Šapit, 3. r. industrijski dizajn

Neka dignu ruku oni kojima je ove godine ime Thompson prešlo preko glave. (Hmm!) Neka dignu ruku oni koji vole Thompsona. (Aha!) A sada, neka dignu ruku oni koji su bili na Thompsonovom koncertu. Da vidimo: Nitko, nitko... NITKO! Pa dobro, čime je vrvio "stadion šampiona"? Papirima? Ma dajte, molim vas!

Bez obzira voljeli vi njega ili njegove pjesme, morali ste se pojaviti na tom veličanstvenom spektaklu. Ili ste možda bili prisiljeni? Pa tko ne bi otišao kad nam cijelo ljetno pune glave člancima (koje svi čitamo), reklamama na televiziji, radiju, novinskim stranicama... Svima su dojedili članci s informacijama: "On odlazi... dolazi... opet odlazi..." pa su bar jednom na trenutak pomislili u sebi: "Daj, čovječe, kupi vozni red, ali najavi kad se vraćaš da nas obavijestiš o koncertu jer moramo biti tamo."

Ma koliko god neki tvrdili da je *seljak, ustaša* itd., ipak su ti NEKI tražili slobodna mjesta na Poljudu 15.9.2002. u 20 sati. Vjerljivo se većina koleba oko mišljenja o Thompsonu: "Volimo ga", "Diže nam adrenalin" ili izjave "Budi najjače domoljublje u nama". S druge strane, pjesme i nisu baš najkvalitetnije (možda glazba i rime nisu naš *dir*). A s treće strane bojimo se reći *volimo ga*.

Svi ćete vi to sada negirati. Ali razmislite malo bolje. U ovom dijelu svijeta je, ljudi moji, teško izbjegći politiku jer je ona duboko, duboko upletena u sve pore naših života. Neki su posjetitelje Thompsonovim koncerata nazvali ustašama. Ako još ne znate značenje te riječi, ili niste sigurni, upitajte ukučane i dobit ćete objašnjenje. Ekstrema uvijek ima, i to je točno. Pa i na koncertu (zastave, odore...). Ali ako uvijek imamo iste kriterije, onda se moramo pitati kako se zovu posjetitelji koncerata Đorda Balaševića ili Gorana Bregovića? Jesu li to ugledni gradani *Lijepo naše, jugonostalgici* ili možda *četnici*? Ako nastavimo slijediti te kriterije, hoćemo li uopće smjeti biti na takvim koncertima, usuditi se uživati u pjesmi i svirci, ili ćemo se morati osjećati kao na političkom skupu? **Mi mladi trebamo, hoćemo i želimo zabavu, pjesmu i veselje, a političari neka svoje probleme rješavaju na mjestima organiziranim u tu i samo tu svrhu!**

To što je odjednom masa popunila prostor oko Thompsona mogu protumačiti s političke strane. Mi

KONCERT

50 000 ljudi sretnih i zadovoljnih na jednom mjestu. Uz jednog čovjeka. Bez ijednog incidenta. Kako bi rekao sportski komentator, čuveni Mladen Delić:
"Ljudi moji, je li to moguće?"

mladi stanje naše države možemo mjeriti po težini *takujina* naših staraca. A kada to provjerimo, neugodno ćemo se iznenaditi. Upravo stanjem u državi razočarana *masa* dolazi na Poljud ili u Dom športova u nadi da će im Thompson pružiti "lijek". On zbilja daje sve od sebe! U dva sata napuni žedne duše voljom za život, elanom, te ih bar prividno te večeri ohrabri. One jačeg, čvršćeg karaktera elan drži i duže. S druge strane, čak i one *neutralce* uznenimiro je te nedjeljne večeri. Vjerljivo su pokušavali mirno spavati ili se koncentrirati na nekakav drugi posao, ali im njegov kreštavi glas to nije dopustio. Shvativši da nema izlaza, i oni su se uputili na koncert. Možda su htjeli potražiti odgovor na pitanje koje su neprestano ponavljali u sebi – što drži tu *masu* na okupu?

Morali ste biti na koncertu iz bar jednog od milijun razloga:

- političkog (zbog kojih sam se umorila objašnjavajući)
- znatiželje: tko, koliko i kako će biti
- da biste stvorili ili uklonili predrasude o vrsti i kvaliteti njegove glazbe
- da ne biste sjedili sami u kući ili sami

šetali rivotom

- da vas ne ometa dok spavate (iako ne znam tko spava u te sate!)
- da biste se svidjeli nekim osobama koje će se pojavit na tom koncertu (na pozornici ili u publici)
- da biste potrošili 25 od milijun kuna osvojenih na "Milijunašu"
- da biste se skrili iza ugla u nadi da vas nitko neće vidjeti i pjevali sve Thompsonove pjesme čije riječi jako dobro znate
- da biste "izgubili glas" i sutra bili u nemogućnosti odgovarati PHER (predrenesansu, humanizmu i europsku renesansu)
- da biste isprobali kako vaše urlanje djeluje na susjede u publici
- da biste vidjeli kako je Thompson zgodan u crnom (ili kako je Tiho ružan i jednako obučen)
- da biste pokazali svoju novu *zurku* ili nove izbijeljene hlače
- da biste se pojavili s novim/om dečkom/curom i napravili ljubomornim bivšeg/bivšu
- da biste učinili zanimljivijom dosadu nedjeljne večeri,

ljeta na izmaku

Ako tvrdite da niste bili na koncertu, a tamo ste viđeni, to je vaša stvar. Vjerujem da nisam pomutila vašu sliku o Thompsonu, iako krešti gore od operne pjevačice s VIP reklame. Možda sam odgovorila na neka pitanja koja su vas mučila. A ako nisam, tu više ništa ne mogu.

Još nije vrijeme da idem o ljevo ili desno, a ako pak krenete, ne dajte da vas zmija za srce ugrize («Zmija me za srce ugrizla»), ne opterećujte se nepotrebnim stvarima da mi brzo ne ostarite («Stari sev») i da vam uvijek mogu reći lijepi li si («Lijepa li je»), a kad se rastanemo, možda ćemo se opet sresti jer će nas ponovno spojiti geni kameni («Geni kameni»).

a
list
13

Koncert na kojem nisam bio

Eon Mislav Zorić, 1. b

Vedro nebo nad Splitom, vide se zvijezde, a na Poljudu nastupa jedna hrvatska zvijezda. Thompson. Dugo iščekivani koncert našeg velikog domoljuba, rodoljuba, Hrvata i patriota koji uskoro odlazi u Australiju.

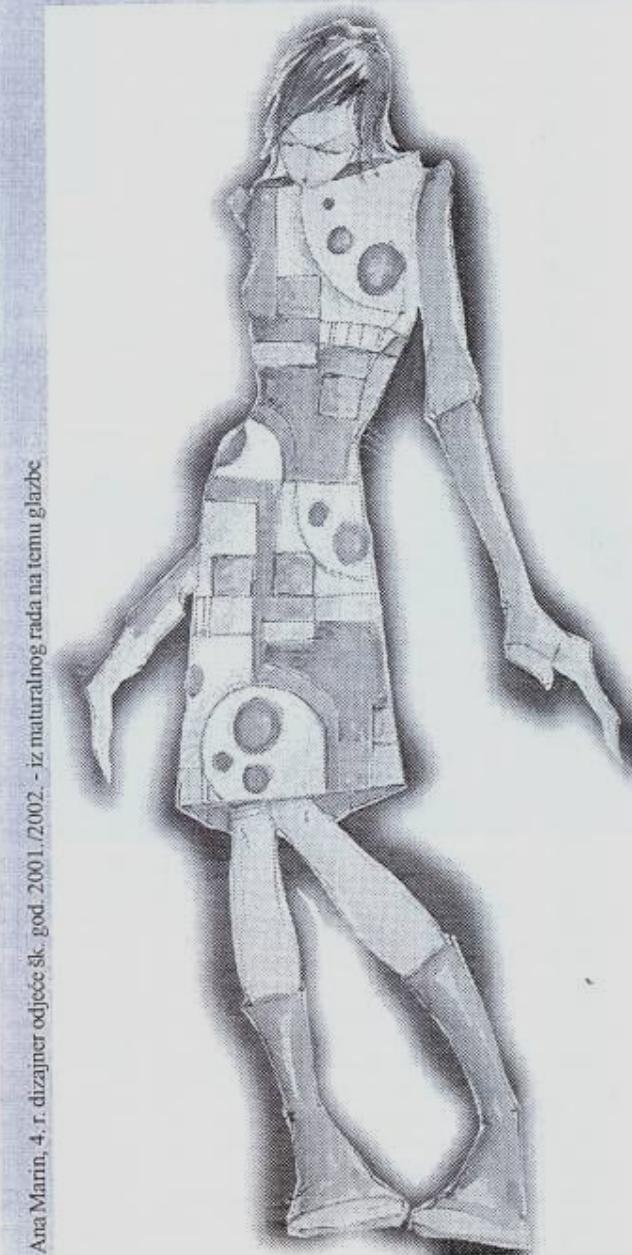
Zamislite sliku: Poljud okružen mercedesima, a unutra ogromna masa pijanih, čelavih ljudi u crnom dok se ori "Geni, geni kameni". Savršeno za ulazak u Europsku Uniju, zar ne?

Bilo kako bilo, odaziv je bio velik i poljudski se stadion napunio. Pristizali su ljudi iz svih krajeva Lijepo Naše: iz Imotskog, Zagvozda, Vinjana Gornjih i Donjih, Šestanovca, Medova Doca ... Bilo ih je i iz stranih zemalja, npr. iz Sovića.

Thompson je dio naše kulture koja je/nije na razini, on je dio velikog stroja kojem treba mehaničar, on je kamen temeljac polurušene brvnare. "Raja" ga voli, karizmatičan je. On je jezgra naše estrade, karika koja tuče sve ostale, as asova. Onaj tko nema barem jedan njegov nosač zvuka, danas se smatra kulturno zaostalim, propalitetom i vječnim gubitnikom. Thompsonomanija je počela i nezaustavljiva je.

Njega neki kritiziraju, neki ga brane, neki su tamo bili zbog njegovog nastupa, a neki "zbog ekipe". Neki tamo i nisu bili.

Ana Marin, 4. r. dizajner odjeće sk. god. 2001./2002. - iz maturalnog rada na temu glazbe

**Mjesto radnje: HNK Split,
Scena 55 (mala scena)
Vrijeme radnje: hladno
predvečerje jednog utorka,
29. po redu u mjesecu
listopadu, "dvi hiljade i druge
godine, godine u Spitu"**

Nakon vječne dileme u duhu najveće Shakespeareove tragedije s prigodom izmjenom: "Ići u kazalište ili na kavu?" sam Bog (i nedolazak prijateljice) usmjerio me na pravi put. Smrzavajući se kao lignja u frižideru (nije baš neka usporedba, ali prva mi je pala na pamet) stigla sam pred zgradu Hrvatskog narodnog kazališta. A tamo stoji nekoliko kazalištanjubaca starije generacije i moja generacija iz ŠLU koja čakula o čudnoj podjeli mjestra na kartama.

"Žašto vrijeme sporo prolazi baš kad se smrzavaš?" smišljam ja u sebi dodatak Murfjevima zakonima. Napokon se malobrojna publike okupila u hodniku zadubljena u svoje misli ili zabavljena promatranjem moje mape pune ispadajućih radova. Pogledom sam tražila bilo što što sije toplinu. Prividno raspoložena domaćica zaželjela mi je ugodan boravak i pokidala kartu (hej, ja sam to platila!) uputivši me stubištu koje uvelike podsjeća na put do vrha neke kule gdje veliki i ružni zmaj čuva ljepe princezu (ili obrnuto, he-he). Nakon dužeg pentranja napokon stigoh do te male scena koja je doslovno... mala. (Aha, zato je bilo mala) publike koja je ovdje ispunila sva mesta! Skromna pozornica izvučena skoro do nosa publici u prvom redu, sjedala prisno priljubljena jedna uz druge. Tek što sam ugurala torbu ispod sjedala pokušavajući smjestiti tamo i mapu, svjetla su se ugasila.

Tada se na osvijetljenoj pozornici ukaže skućena zatvorska celija s četiri stara željezna kreveta koju su izradili marljivi scenski radnici pod vodstvom scenografskinje Vesne Režić. Cijela scena odiše klaustrofobičnim strahom i zbijenošću. *Meštar od svitla* Zoran Mihanović napravio je odličan posao igrajući se mrakom, sjenama i svjetlom kako bi naglasio i prostor scene i

uzbudljivost dramske radnje. Iako nema zatvorskih rešetaka koje bi omedile prostor, itekako nam je dobro poznato da odatle nema izlaza što zbog sitnosti scene, što zbog postavljanja scenografije u obliku kocke.

A na sceni četvorica odjevena po najnovoj zatvorskoj sivomaslinastozelenoj modi koju je osmisila kostimografskinja Irena Sušac.

Abel (Milivoj Beader) - ubojica strica svoga koji se uzaludno pokušava opametiti i uz to izgledati zastrašujuće dok se zapravo boji i vlastite sjene; tip kojemu je glavno spasiti svoju kožu. A Milivoj Beader s publikom onako po narodski dijeli sve svoje sumnje, strahove i lukavost.

Florijan alias *Sestra* (Elvis Bošnjak) glavom i obrijanom bradom) - glavna meta zafrkavanja u celiji i kako naizgled, tako i uistinu, najslabija karika tog ljudskog lanca. Naivni kukavica koji je u zatvor došao ponajprije zbog vlastite gluposti. "... triba si ga pustit da te prvo nagazi, a onda ga ubit, pa bi ima dokaze u guzici!" kaže Abel Sestri. Iako rečenica sve govori, za one sa slabijim kapacitetom slijedi objašnjenje: Florijan je u zatvoru zbog ubojstva seksualno napadnog brata koji ga je htio... Glumac - pisac u ulozi Sestre kao da je stvarno patio od svih kompleksa i nesigurnosti koji su pratili njegov lik.

Mrva (Milan Štrlić) je priča za sebe! Snalažljiv i pametan, okružen strahopštanjem ostalih, Mrva je dirigent. Kako on vrti štapićem, tako ostali sviraju, a uz to je i jedini

koji donosi razborite zaključke i izaziva strahove koji mu odgovaraju. Iskusan i naizgled bez ikakvog straha ili dvojbi, Mrva je i voda, i sudac, i poticatelj sumnji u celiji u koju je došpio kao hladnokrvni plaćeni ubojica. Glumcu vjerujemo da je inteligentna osoba koja zaraduje ubijajući, bezosjećajna i neljudska. Ali Faca!

Otac alias *On* (Josip Genda) - silovatelj vlastite kćeri i mlade susjede koju je i ubio te ubojica svoje dvoje novorođene djece. On je lik bez nade u oprost. Ostali ga zatvoreni mrze, ali ga se i boje. Otac zna težinu svojih grijeha, ali on se kaje i priznaje krivnju. Vjeruje u Boga i njegovo milosrde, ali zna da izrode kao što je on ni Bog ne živi. Josip Genda nije za bacit!

Vrhunski glumac jasno dočarava osobu koja zadržava svoju mirnoću i vjeru do odredene točke unatoč raznim iskušenjima koja su se postavila između njega i konačnog cilja.

To su ukratko likovi. Kroz zanimljive dijaloge pune sočnih izraza kojih se ni sam Nečastić ne bi zasramio zapliće se radnja otkrivajući nam strahove i sumnje likova od trenutka kada su doznali da se Otac vraća u celiju provesti zadnju noć s njima prije izlaska na slobodu. O tome zaplitajući i otplitanju neću govoriti da ne bih pokvarila užitak gledanja nekom budućem gledatelju.

Glumci su me oduševili. Bravo, momci! (Hm... momci!?).

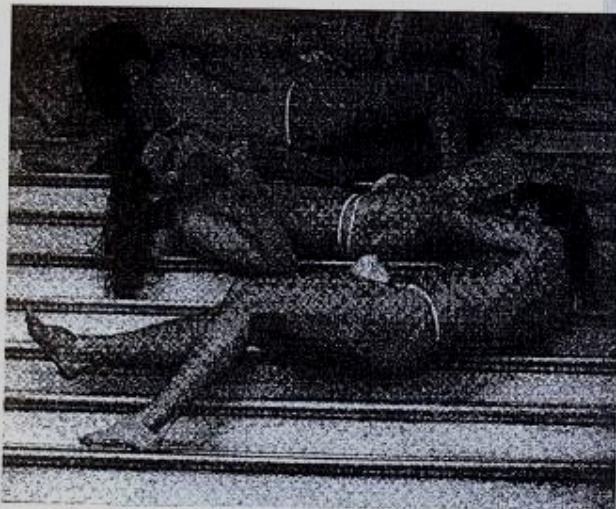
Oprost je temeljni motiv kojim se pisac poigrao. Kad već imamo tu sposobnost, koristimo li je dovoljno? Ljudi škrtare s onim s čime ne bi trebali: s humanošću i ljudskošću. Ono što nas čini ljudima ne bismo trebali polohepno čuvati dok ne zaboravimo njegov pravi smisao, nego podijeliti - jer samo tako možemo osjetiti istinsku sreću. Uostalom, tko smo mi da sudimo drugima u isto vrijeme ne želeći ni čuti za kritiku svojih djela? U tome se krije pouka djela pod izvrsnom režijom Nenni Delmestre koja se pobrinula da ona dopre do naših ušiju ne gubeći na svojoj dinamičnosti i snazi.

I tako sam se iz Kazališta zaputila u mračnu i hladnu splitsku noć misleći u sebi: "Ipak je vrijedilo propuštene kave. Ma oprostit će joj što nije došla!"

Osvrt na izložbe Od miga do micanja

Ivana Dugeč, 4. r. fotografski dizajner

Razlog našeg dvodnevнog izleta u metropolu bio je posjet Umjetničkom paviljonu gdje se održavala međunarodna izložba fotografije «Od miga do micanja». Naše ushićenje nije bilo usmjereno samo na izložbu nego i na činjenicu da se ta izložba odvija upravo u Zagrebu gdje nema ni traga roditeljima.

Iako me radovi po svojoj kvaliteti nisu uopće razočarali, cijeli ogromni paviljon djelovao je poprilično prazno, gotovo kao da je nedostajalo radova. Ovo govorim jer sam od dvadeset autora osim kvalitete očekivala i stanovitu kvantitetu.

Većina postavljenih radova osim fotografijama potkrijepljeno je trenutno jako popularnim video instalacijama. Zbog toga fotografije nisu bile samo statično nizanje, već je sve prelazilo u pokret. Zato ova izložba i nosi naziv «Od miga do micanja», što je potpuno opravdano. Time je i umjetnički dojam potpuniji.

Naziv izložbe pojasnila je nam je kustosica i postavljačica izložbe Branka Hlevnjak: "Fotografija se našla u potezu od miga - oka i zaslona do micanja - niza fotografija."

Moju je pažnju najviše privukao rad «Momci» Katarzynie Kozyre. To je rad koji je ne samo provokativan već u sobi nosi i odredenu dozu humora što se vidi iz priložene fotografije.

Iz svega ovog mogli bismo zaključiti da se ovom izložbom umjetnička fotografija kod nas popela na viši stupanj i dobila novi suvremeniji oblik.

Slojevita umjetnost

Kineska suvremena umjetnost u Zagrebu

Marija Pavić, 4. r. fotografski dizajner

Izložba suvremene kineske umjetnosti Zlatna žetva obilježena je jakim tradicionalnim utjecajima drevne Kine i utemeljena na njenim društvenim promjenama. Ta tradicija i suvremenost uspješno su stopljene u jedno. Na taj je način današnja suvremena umjetnost doživjela jedno novo iskustvo. Mogli bismo reći da je ova izložba tradicija oblikovana po načelima suvremene umjetnosti.

Izložba postavljena u dva paviljona Zagrebačkog velesajma obuhvaća mnogobrojne i raznolike radeve kineskih likovnih umjetnika od kojih većinu čine umjetnici iz Pekinga i Šangaja i to oni mlade generacije. Oko 150 izloženih radova nadahnuto je tradicijom i uspješno izvedeno na suvremen način te prikazuju višeslojnost kineske umjetnosti. Izložba uključuju sve: od fotografija i slika većih i manjih formata, kipova, plastičnih masa do video projekcija. Posebnu pozornost izaziva instalacija

Foto: Ivana Dugeč, 4. r. fotografski dizajner

Kućni pejzaž koja je inače i donacija za zbirku Muzeja suvremenih umjetnosti u Zagrebu te skupina skulptura od obojanog gipsa *Na sastanku*. Također su izloženi i projekti od izmrvljenog stakla za koje nisam sigurna što predstavljaju.

Kroz sve te umjetnine provlače se teme i motivi svijeta, povijesti, sjećanja, stvarnosti, metafora, predstavljanja, medija i komunikacije. Svaki rad prožet je tradicionalnim simbolima i znakovima te suvremenim pitanjima umjetnosti i kulture. To je sasvim dovoljno da u nama pobudi neke osjećaje, misli, te da ostavi dojam. Neki radovi kao kratki fotografiski strip *Panda i Zhao Bandi* imaju u sebi dozu humora, neki pak izazivaju sažaljenje, neki vas zbujuju. Dovoljno da bismo za izložbu mogli reći da ima duha.

Dan borbe protiv AIDS-a

Ela je izgubila djetinjstvo. **Dragana**

Na Elu se ne treba usmjeravati medijska pozornost, ne smijemo je tretirati kao čudovište. **Adela**
Najbolje bi bilo staviti je u skupinu ljudi poput nje, tada bi se mogla slobodno razvijati... Poznato je da kad se ljudi s nekakvima deformacijama međusobno druže, bude im lakša... **Amalka**
Neka joj država plati da odc u SAD gdje imaju više iskustva u ovim slučajevima... **Margita**
Iritira me što su Elini posvojitelji sve dali u javnost... **Željka**

Ela je u ulozi Pale sam na svijetu. **Lovorka**

Ela ima posvojitelje... Njihovu motivaciju za posvojenje ne znam. Priča se da je razlog profit. Kakav je to profit ako riskiraš zdravlje? **Mario**
Nešto se odavno trebalo učiniti i biti spremna za ovakve slučajeve. **Ivana**

Zar je ovo još jedna od mnogobrojnih podjela među ljudima? **Sandra**

Djeca su nedužna, a pate. **Goran**

Opravdavam roditelje koji ne žele da im se djeca miješaju s malom Elom. Ali njoj je ipak najteže. **Lea**
Svakako roditelji trebaju prestati sa svojim skandalima i nerazumnim ponašanjem. **Maja**

ŠTO TREBAMO ZNATI O AIDS-U?

(prema knjizici HIV-IFEKCIJA I AIDS, izdavač Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske)

OBJAŠNJENJE SKRAĆENICA

AIDS (engl. kratica za Acquired Immunodeficiency Sindrome ili sindrom stičenog nedostatka imunosti) je bolest uzrokovan virusom HIV (engl. Human Immunodeficiency Virus).

HIV – NOSILAŠTVO

Infekcija (lat. zaraza) HIV-om ne znači ujedno i pojavu AIDS-a. Nakon zaraze (inficiranja) mogu nastupiti blagi simptomi slični virozi koji prolaze bez liječenja i nisu ni po čemu karakteristični. Ovaj period može biti duži ili kraći. Zaražena osoba nosi HIV i može zaraziti drugu osobu. Na temelju epidemioloških (grč. epidemiolodija znanost o zaraznim bolestima) podataka danas možemo reći da će nakon što prođe 10 godina od zaraze 50 % inficiranih (zaraženih) i oboljeti od AIDS-a.

NAČIN PRENOŠENJA HIV-A

- putem krvi (bolesnici koji dobivaju transfuziju krvi, narkomani koji koriste zajedničke igle i šprice)

Mama: Ela, što je bilo danas u školi? Odgovori mi... Idi u sobu, brzo će ručak...

(Ela ode u sobu, sjedne na pod do kreveta i zagrlj plišanog medu.)

Ela: Što to, medo, znači, *izolirana*? Čula sam danas Ivu i Maju kako o tome pričaju. Nisu htjele niti izgovoriti moje ime...

(Pogleda u zatvorene prozore. Sjeti se svoje posebne učiteljice koja joj je rekla da mora nositi rukavice, da ne kiše i ne kašuje kraj druge djece.)

Ela: Medo, ja se bojim mraka i onih čudovišta u ormaru i onih pod krevetom. A druga se djeca boje mene...

Tina

- sjemenom tekućinom, tj. spolnim putem
- majčinim mlijekom na dijete
- putem doniranih organa ili tkiva
- u tijeku trudnoće može se dijete zaraziti od HIV-positivne majke
- u kontaktu sluznice sa spermom ili vaginalnim sekretom zaražene osobe

SKUPINE S POVEĆANIM RIZIKOM OD ZARAZE HIV-OM

- homoseksualne muške osobe, biseksualne i heteroseksualne koje često mijenjaju partnera (homo = istospolno, bi = istospolno i s drugim spolom, hetero = s drugim spolom)
- intravenozni (lat. u venu) uživaoci droga
- osobe koje često primaju krv i krvne derivate
- djeca HIV- pozitivnih majki

ZAŠTITA OD PRIJENOSA INFKEKCIJE SPOLNIM PUTEM

- trajna veza s jednim partnerom jer promiskuitet (povećava rizik infekcije)
- ne stupati u seksualnu vezu s intravenoznim ovisnikom o drogama
- u seksualnim kontaktima koristiti sredstva zaštite

INFKEKCIJA SE NE PRENOSI

- putem hrane, vode, pribora za jelo
- kihanjem, kašljanjem
- prilikom razgovora, rukovanjem, zagrljajem
- ubodom insekta
- kupanjem u bazenima, zajedničkom uporabom WC- a ili tuša

AIDS U HRVATSKOJ

U Hrvatskoj je u periodu od 1986. – 1995. od AIDS-a oboljelo 78 ljudi. Njih 46 umrlo je od ove bolesti. Samo tijekom 1994. registrirano je čak 17 novooboljelih od AIDS-a, a do sada je registrirano 210 nositelja virusa. Među oboljelim dominiraju homoseksualne i biseksualne osobe, zatim heteroseksualne osobe te intravenozni uživateљi droge itd. U usporedbi sa Zapadnom Europom, Hrvatska je zemlja s relativnom niskim rizikom. Ipak je znakovit porast zaraženih, oboljelih i umrlih.

BITI IN ILL OUT

Scena iz američkih filmova: dugi hodnik pun učenika, veseli razgovori. Tada se na dnu hodnika pojavljuju *one*. Razgovor utihne, svi pogledi su uprti u *njih*. One paradišaju hodnikom svjesne svoje *publike*, diktirajući trendove kao fluorescentni plakat na kojem piše: «*Nosit ćeš ovo ako želiš biti u in!*» Sve djevojke žele biti *one*, a svi mlađi sanjaju o *njima*. Svi znaju tko su! Najpopularnije djevojke u školi. Je li to uistinu tako ili je to samo još jedna iskrivljena slika hollywoodskih filmova?

Svi se mi želimo istaknuti na ovaj ili onaj način. Nekima to uspijeva, a neki kao da su cijeli život osuđeni na život u sjeni. Što neke, *izabrane*, čini boljima od drugih? Zašto svi ne možemo biti jednak? U našim godinama, kad nas muče razne (pubertetske) brige, ne trebaju nam i kompleksi manje vrijednosti. Ali to je baš ono što se događa ako ne slijediš trendove koje postavljaju oni *popularni*. Oni određuju tko se ne uklapa u okvire idealne djevojke/mladića upravo po vanjštini i svoti novca koji dnevno troše na uljepšavanje.

Pitanje koje bi se svakako trebalo postaviti mladima glasilo bi: "Želite li slijepo slijediti trendove koje su postavili izrabljivači hirovitih pubertetlja samo kako bì vam se drugi divili zbog izgleda?" Zar to nije djetinjasto? Mogu li nas ljudi voljeti zbog marke naših novih cipela? Smatram da je odgovor negativan. Ljudi ti se mogu diviti zbog tvoje ljepote i modne osvještenosti, ali cijene one kojima nije jedina okupacija što prije nabaviti novi Lorealov ruž, a najdraža tema razgovora kako su opljačkali novootvorenu *cool* parfumeriju. Pozitivnost i pristupačnost odlike su pravih omiljenih. Zbilja, zar se želite diviti djevojci koja zna pričati samo o sebi? Ili onoj drugoj koja će vas znati nasmijati, ali i dati dobar savjet kad vam *potoru sve lade*?

I što popularne uopće čini takvima? Čast iznimkama, ali većinom je to odredena elita kojoj tatica kupuje sve što zažeće. Takve ljude potopit će vrijeme jer tatica i njegov novčanik neće moći biti uz njih cijeli život.

Ipak nije svugdje tako. Ja sam, na primjer, happy što sam u školi u kojoj mlađi uglavnom ne slijede trendove slijepo kao ovce, već grade svoju osobnost i svoj stil, u kojoj ne postoji odredena grupica *koza* koje nam diktiraju život određujući tko je *in*, a tko *out*. Pišući ovaj tekst stvarno nisam mogla izdvojiti niti jednog pojedinca koji bi spadao u okvir onih najpopularnijih. Mi se u školi previše međusobno ne razlikujemo, iako, naravno, i kod nas postoje dvije *ekipe*: ona koja izlazi svaki mali odmor na cigaret-pauzu i ona koja to ne radi.

Je li popularnost u školama lažna? I da i ne. Postoje oni koji su zbilja svima dragi bilo zbog svoje osobnosti, pozitivnosti ili spremnosti da pomognu drugima. Takvi možda i nisu na glasu kao najomiljeniji, ali svi ih ipak cijene jer oni ne glume da su netko drugi niti smatraju da su bolji od ostalih. To je prava popularnost koja ne nestaje nakon mature.

Goran Marković, 3. r. grafički dizajner

Vedran Sardelić, 2. r. dizajner odjeće

Kako rješavam sukob

...sa sestrom

Emiliano Marinov, 4. r. slikarski dizajner

Sukobi između mene i sestre rijetko izbijaju, ali kad izbiju nadoknadićemo sve one izgubljene, mirne dane. Razlozi naših svada su nevjerojatni: ona dira moje stvari, a ja njezine prijateljice; ona pojede moj doručak, a ja joj *smažem* večeru; ona želi gledati *Globalno sljelo*, a ja prebacim na *Lizaljku* ... Uz to ide kopanje po torbici, novčaniku, mobitelu.

Kad nastane sukob, prvo slijedi obostran prijeteći pogled. Iako je visoka samo 170 centimetara, raspon njenih glasnica varira između 10 i 20 tisuća decibela. Moja je prednost što sam 40 centimetara viši od nje pa kad ona povisi glas, ja je *zviznem*. Nakon prvog udarca ona poveća snagu glasa pa mi se od toga oči zakrvara. Zato u uši stavljaju razne učinkovite predmete: vatu, papir, selotejp, izolir traku. Kad shvati da glasom malo postiže, vješta mi se o vrat pokušavajući me oboriti. Tad je poškakljem šakom u predjelu trbuha. Repertoar mojih udaraca je ovaj: šaka u zube (koji se u njenom slučaju savršeno obnavljava), udarac laktom u zatiljak, prstom u oko te, meni najdraži, cipelom broj 50 u desni kuk i sedmi pršljen njene elastične kralježnice. Sestra, znatno oslabljena mojim udarcima, poseže za stolicom da mi izvuče uši, ali ja ih zajedno uputim prema staklenom ormariju punom porculanskih predmeta. Zvukovi su nevjerojatni! Slijedi gadanje čašama, noževima, čačkalicama i ostalim priručnim rekvizitima.

Kad se iscrpimo, shvatimo da se zapravo volimo i da ne možemo jedno bez drugoga, a onaj problem zbog kojega je nastala svada više uopće nije bitan.

sa ...

Mateja Božinović, 2. r. industrijski dizajner

Sukobiti se možemo s rodbinom, sa znancima ili apsolutnim neznancima. Sukobe možemo rješavati rukama, nogama ili pak riječima. Ipak je sve to bolje nego rješavati sukobe sa samima sobom.

- Kako uopće dolazim u sukob, kako se u njega *uvalem*? Meni ovako brbljavoj, *lajavoj*, to i nije neki problem. Čim netko kaže nešto s čime se ja ne slažem, to tako ne ostaje, nego slijedi pobuna. Što mislim, to uvijek i kažem, ali ono što kažem, najčešće ne mislim. Paradoks? Ne! Mateadoks? Da! I eto sukoba.

Kada su u pitanju roditelji, pomalo sam i popustljiva; trudim se što više toga izgovoriti u sebi, a što manje naglas. Svjesna sam ja da sve što mi govore i zabranjuju čine *za moje dobro*, ali je problem što to znam sada, a zaboravim kada bih trebala znati.

Ali kad su u pitanju prijatelji ili poznanici, na scenu stupa druga Mateja, čvrsta i gotovo neslomljiva. Idem odlučno naprijed, argumentima pobijam sve one koji mi se nadu na putu, koji me zaustavljaju ili usporavaju. Ova snalažljiva Mateja uglavnom pobjeduje. Jer biti miran, dobar, poniran i poslušan u današnjem svijetu čini vas jednim naspram milijunima – a to sigurno nisam.

...s tatom

Tina Zaro, 2. r. fotografski dizajner

Ponekad se s tatom *zakvaćim* zbog neke sitnice. Ako mu malo povišenim tonom objasnim situaciju, najčešće na tome i završi. Ali ako mi se ne da raspravljati oko gluposti, onda on tu svadu danima uvećava i ukrašava svojim maštovitim pridjevima.

Što se tiče većih i zamršenijih stvari, obavezno je i uvijek on u pravu. Prije nego što se uspije sve staviti na balancu, on će početi prašiti i dimiti ono što treba i što ne

treba. Nakon njegovog iscrpljujućeg i mukotrpнog visokotonskog monologa ili me totalno *ubije u pojam* tako da samo *blesim* kroz njega jer više nemam snage ni razmišljati a kamoli mu iznositi svoje argumente ili u meni prokuha pa moram plakati, vikati i glumiti žrtvu da bi me ipak čuo i saslušao.

Ako u svadi ostanem cool i nastojim s njim popričati na miran način, to u njegovim očima izgleda kao da se bezobrazno izdižem na njegov nivo i uskraćujem mu pravo da bude u pravu. Tek onda nastaje nerед.

...s mamom

Kao da se svadam sama sa sobom. Evo najnovije svade:

Počelo je njenim nestreljenjem pa mi je stalno upadala u rječ dok sam joj nešto pričala. Ma znam da nije lako saslušati cijelu priču kako je ja pričam, ali strašno mi je smetala. Za *dispet* sam joj uzela tek pohanu tikvicu. Ona to mrzi, a nije ni meni bilo veselo jer me opekla.

“Ne diraj mi moje tikvice!”

“En ti tvoje tikvice, spržilo mi je jezik!”

“Neka, pati. Mala, vrati tu tikvicu dok nisam izvadila kutlaču!”

“Aj, izvadi, pa ‘š vidit”

I izvadi ona kutlaču. Ja je otmem pa s njom kroz prozor.

“Glupačo, to mi je kutlača od Svetog Duje!”

“E sad više nije.”

Sad uzmem tanjur od akropala i bacim ga na pod.

“Ha, ha, ha, taj pjat se ne može razbit. Aj sad mi vrati tikvicu!”

Zgrabim ja opet tanjur i bacim ga.

Mama puca od smijeha. A ja opet. I opet. Njemu ništa.

Odjednom ga ona uzme i baci.

Razbijje se u tisuću komadića. Pa stojimo tako nas dvije, buljimo u te komadiće po podu ...

Šutke sjednem na kauč i pojedem ostatak sad već hladne tikvice. A ona mi donese još.

Svada kao komunikacija

Nina Jerčić, 2. r. slikarski dizajner

U meni ključa bijes. Šake mi se stežu, a oči sijevaju. U žilama mi vruća lava ne da mira ni pameti, samo šapće: "Izderi se! Izvrijedaj! Naljuti se još više! Istresi to iz sebe! Iskali se još na nekome!" Bujica rječi provali me i ja uživam u svom bijesu. Ni ne primjećujem kako je on/ona ustuknuo/la, kako me gleda i pogledom moli da prestanem jer moje riječi bole više od najžešće pljuske. Ne dopuštam mu/joj da kaže svoje do kraja, ne, trenutno je važno samo *moje* mišljenje, a ja u bijesu ne štem nikoga i izlete mi riječi zbog kojih kasnije itekako požalim. Naravno, ja sam uvijek u pravu i ne pada mi na pamet da se, nedajbož, prva ispričam.

Eto, tako sam ja rješavala sukobe. Redovito bi moju *protivnici* iz te svade izašla do temelja povrijedeni, a ja sam došla na glas kao *frikatava oštroliska*. A zašto? Jer se nisam znala svadati. Da, dobro ste pročitali. Ljudi daju bezbroj savjeta: Moraš znati kako se obuci za maturalnu zabavu. Moraš naučiti komunicirati s drugima. Moraš se naučiti ljubiti. Moraš naučiti voljeti... No još nisam čula: *Moraš se znati svadati*. Jer nitko ne želi razmislići o suštini onoga što mu je drugi rekao dok su se svadali. I zato se razilaze prijatelji, zato se raspadaju brakovi. A nitko ne želi naučiti kako se svadati s onim do koga mu je stalo.

Što je umijeće svade? To je umijeće komuniciranja (sporazumijevanja). Što je svada, sukob, nego jedan od oblika komunikacije?! Svi se *znaju* svadati. No malo tko zna *kako*. Tek mi je petnaest godina i nisam u stanju napisati pravilnik s uputama što treba reći a što ne kad si u sukobu s nekim. No neke osnovne činjenice kojih sam, na sreću, postala svjesna, zlata vrijede.

- Nije bitna pobjeda. Oni koji uporno žele dokazati da su u pravu pored svih očitih činjenica koje dokazuju suprotno, zapravo su još uvijek prava mala djeca bez obzira koliko godina imaju. Takvi su nezreli, a što su stariji, to je manja vjerojatnost da će naučiti slušati drugoga. Nije sve u pobjedi. Onaj tko je u stanju priznati da je u krivi – taj je pravi pobjednik.

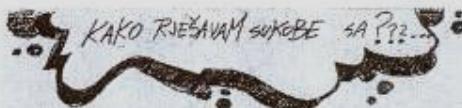
- Saslušajte drugoga. To je mnogima lako razumljivo, ali teško izvedivo. Saslušajte njegove razloge zašto vam je nešto učinio, možda čujete da je bio povrijeden nečim što ste vi učinili njemu... Čuti drugoga može dovesti do spoznaje da ste zapravo oboje podjednako u pravu ili u krivi. Tako ćete se zblizići, porasti u očima onoga drugoga.

- Kompromis. Umijeće kompromisa je dostignuće onih koji znaju kako se svadati. Samo braniti svoju neporecivu ispravnost puput Bezgrešne Djvice Marije i boriti se da sve bude po vašem... Ma dajte, ljudi! Takvi ostaju sami samcati ili pretvaraju svoje bližnje u begunce ili kronične mazohiste.

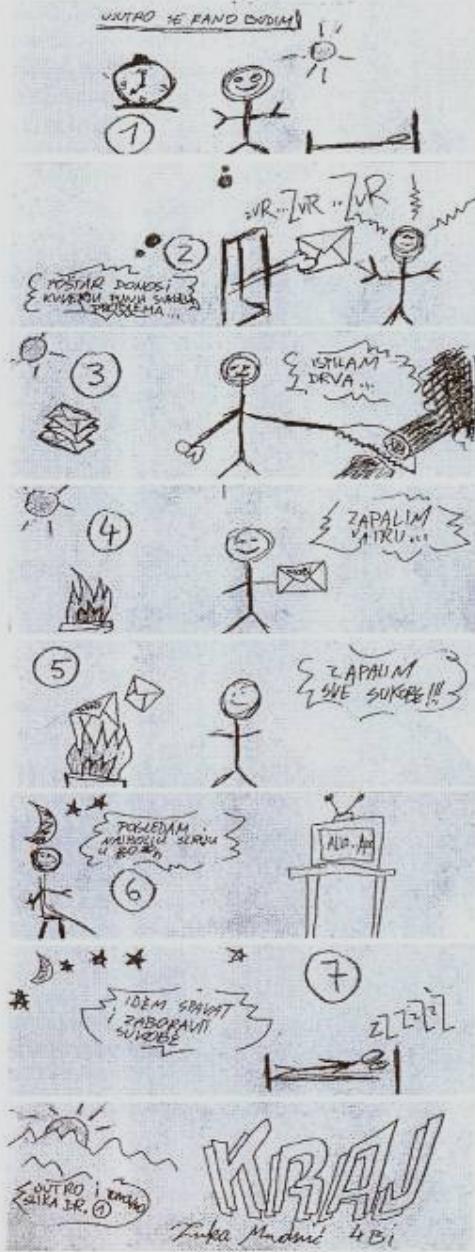
Prepirke i sukobi sastavni su dio svačnjeg života. Odnos među ljudima bez jedne svade nije dobar odnos. To znači da u sebi skupljaju ljutnju i bijes prema drugome ili da se dovoljno ne poznaju.

Nisam savršena, ali se trudim biti što bolja u *umijeću komuniciranja*. Sukobe rješavam tako da slušam drugoga, da razmislim jesam li baš potpuno u pravu te da pokušam naći neki kompromis kako bi *vuk bio sit, a koza cijela*. Vrijedi to naučiti. Još uvijek učim i grijehim. Divim se onima koji se prema drugima odnose *fer* – i u miru i u ratu. Drugi ih zbog toga poštuju jer *oni se znaju svadati na pravi način*.

odabrala: Marica Butina, prof.

Luka Mudnić, 4. r. industrijski dizajner

Tuka Mudnić 4 Bi

Chat? Pa to vam je virtualna čakula

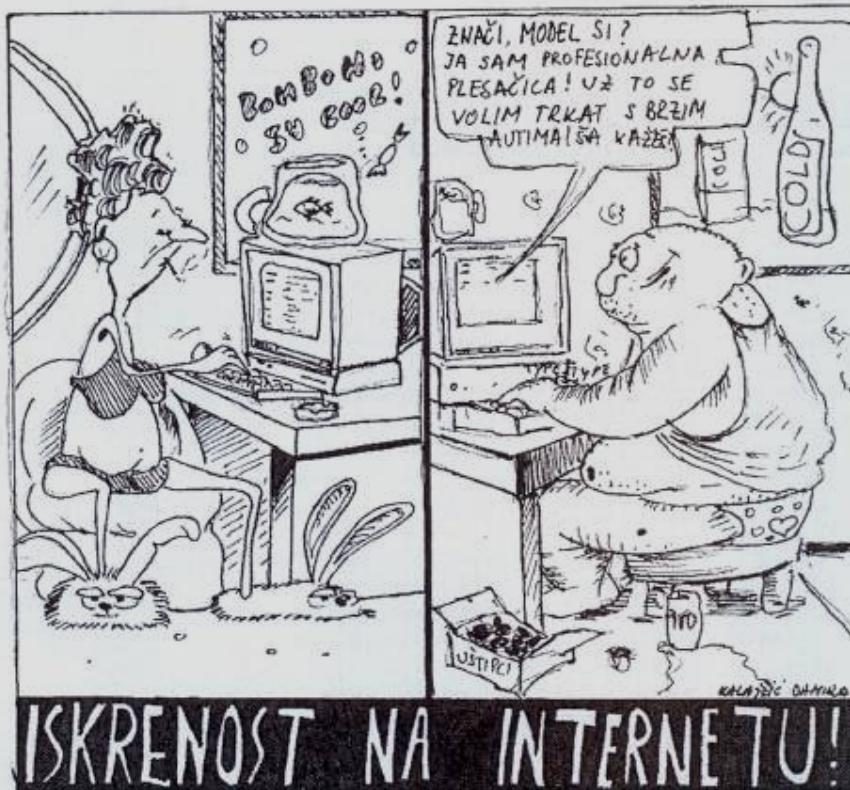
Zabava koja itekako košta, zahtijeva pristojnost i u kojoj vam nick otvara beskrajne mogućnosti

Zvon, zvon. "Ma ko' je sad u ovu uru? A tata ti si, šta ne otključaš?" "Teško mi je ovo, ko' će tražiti ključe!" "A šta si to donija?" "Napokon kompjuter!!!!" "Asti, zaaaaakon..."

Je li vam to poznato? Napokon je i to čudo došlo u vašu obitelj. OK, netko je to imao

nešto za školu, neka je izložba u diru!" To uvijek pali... Mic, po mic: Iskon, Klik magazin, pa napraviš cool mail adresu i odjednom, kao slučajno, klikneš chat (engl.. pričati, razgovarati). Naravno, samo kako bi vidio kako to sve skupa izgleda i zašto svi pričaju o

Kristina Černigoj, 4. r. grafički dizajner

od prvog osnovne, a neki su ga dobili malo kasnije, taman krajem srednje kad se više ne prepucavate s ostalim klincima oko postignuća u igrići Prince of Persia. Naravno, u sklopu novog prijana imate i Internet, vezu s cijelim svijetom, baš cijelim, ono totalno...

I tako to lagano ide. Kišna je subota navečer, sami s mamom, ne izlazite. Hm, hm, nakon dosadnog američkog TV filma poznatog nam žanra komedija iz devedesetih sjedate za kompić. "Idem ja malo do Interneta gledat

tome; na koncu, riječ četer zvuči jednako štosno kao i skeiter, roller i ostale društvene aktivnosti za mlade. Žuta boja pozadine hipnotizira te... Asti, brale, koliko svita... "Alo, ekipa, ima li ko iz Splita?"

Ljudi koji ti upadnu na chat dijele se u nekoliko skupina pa će ja biti toliko dobra i pokušat će vam ih opisati. Dakle, prvi koji će ti upasti, ovisno o privlačnosti tvog nicka (engl. nadimak, ime), sredovječni su ljudi koji bogzna-zašto tu uopće dolaze. Drugi su uživljeni

klinici kojima je i 12 godina staro za pričati o epizodi Modula 8 (HRT, ponedjeljak, Program za djecu i mlađe). Treći su pubertetlje jačeg spola i strašnog nicka s mačo upadom: "Alo, mačko, jesli li za cybersex?" Ljudi četvrte vrste su oni koji te pitaju: "Godine?" Ti napišeš 17, a on te se riješi štirim: "Premlado, bok" ili još gore: kad u žutom kvadratiču pri vrhu ugledaš samo "Duro prekinuo privatni razgovor". Znajte, to je jako gadno i bolno, pogotovo kad je u pitanju lik s imenom Duro (bez uvrede svim Đurima svijeta).

Zadnja skupina, odnosno susreti petog stupnja: Najljepše je kad ti mlado zabavno čeljade slatkog nicka pošalje privatnu poruku cisto zbog zanimljivosti tvog nicka koji ga je privukao i sad on želi saznati krije li se ispod takvog nicka jednako zabavna osoba, a ti mu čak možeš to priuštiti i ostvariti njegova velika očekivanja... ah...

Vratimo se u stvarnost. To malo *smišno* čeljade iste je vrste kao ti, volite iste stvari, čak živate u susjednim gradovima, sve je to blizu, divno, krasno. Pa nismo mi u nekoj tamo Americi i u Oprah showu koji je svaka mama gledala. Blind date (engl. izlazak „na slijepo“) je tragičan samo u filmovima radnim danom u 14 sati, nakon serije, zvan u paukovoj mreži. Ako vam je napeto naći se s tom osobom, bolje vam je pričekajte pet mjeseci, malo će koji ubojica čekati toliko dok ima krdo drugih naivnih žrtvica na vidiku tj. chatu. Ma dajte, molim vas, ovo je Hrvatska, premala je za takve nastranosti...

OK, dragi moji, budite dobri, lijepi, pametni, ostvarite susret 5. vrste, guštajte sve dok ne postane naporno i dok ne dode barba poštari (vaš otac, pa po kome imate plave oči, mislim, jedini u obitelji...) s Hinet omotnicom i računom koji zahtijeva mjesec dana rintanja. Pokušajte odglumiti tinejdžerku s reklame koja žonglerski tati baca jednu kunu, ali velika je vjerojatnost da će vam kuna ispasti, vi se ocrniti... A da pokušate sa "...pa nisan ja cilo vrime visila na Netu, Isuse!!"

I još malo izvadaka ravno s Neta o lijepom ponašanju:

Na chatu nije dozvoljena uporaba vulgarnih nadimaka i izraza; ima i maloljetnih chatera pa razgovor u "javnim sobama" mora biti prihvatljiv i njihovim roditeljima. (Pa zar se roditelji i tu moraju miješati?!). Netrpeljivost, vrijedanje i uznemiravanje nije dopušteno. Promoviranje aktivnosti vezanih uz drogu nije dopušteno. Oglasavanje ili davanje linkova nije dopušteno. Zar je ovo lijepo ponašanje?

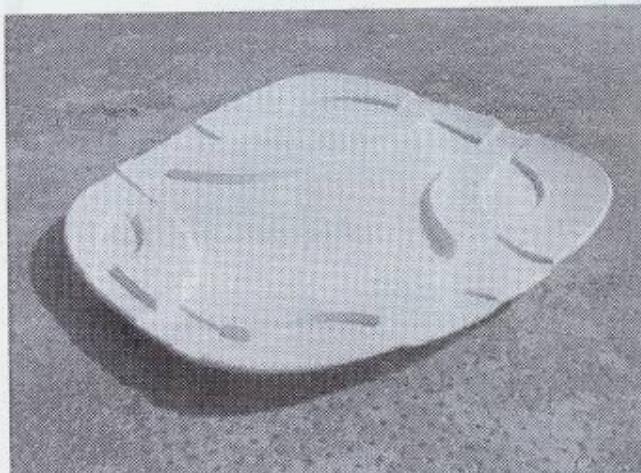
Chat?

Pa ništa nije dozvoljeno!

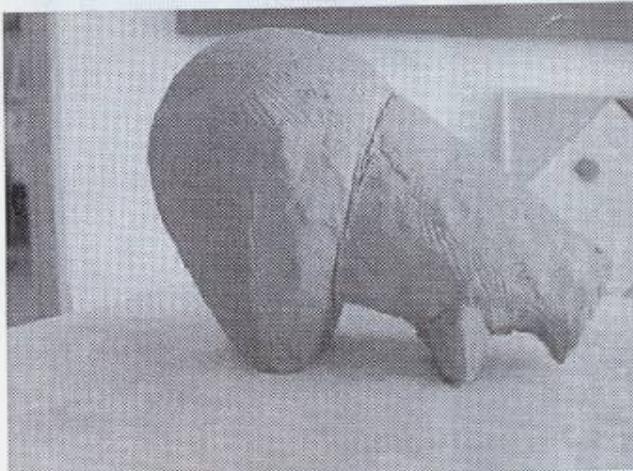
Ma jeeee, evo što sve možemo:

- prijaviti se pod tudim nickom
- klonirati se (kloniranje je višestrukva prijava istog korisnika)
- slati poruke riječ po riječ, ili bilo koji oblik koji uzrokuje nepotrebno skrolanje teksta (odmotavanje, nizanje)
- vikati (koristiti velika slova)

Stvarno se pristojno ponašate? Sasvim je sigurno da nećete stići naklonost drugih chatera, ali je makar dopušteno.

Jelena Zagora, 4. r. industrijski dizajner

Melita Tudor, 4. r. industrijski dizajner

Češka ni ne zna koliko je dobra!

Maja Grubišić, 4.r. grafički dizajn

Kad sam sjela u autobus koji je trebao pohitati ka blatom okupanom Pragu, moram priznati da sam odahnula. Sve je bilo spremno. Pomorci, učenici iz Pomorske škole, putovali su zajedno s nama u Prag.

Danima su nas plašili praškim poplavama pa smo gumenim čizmama zatrpani prtljažnik. Klima u busu! Ma ludilo! Tada još nisam znala da se čitavim

putem neće gasiti. Slušala se Daleka (Daleka obala, naravno). I to je bilo zakon dok se kazeta nije okrenula 57 ili 58 puta, nisam točno sigurna.

Do Beča smo se malo zgužvali, neki su već osjećali one elementarne ljudske potrebe: potrebu za tušem, hranom, wc-om, posteljom... A dočekalo nas je popodne predviđeno za razgledavanje muzeja. Pogledali smo muzej PLU (?). Priznajem – odličan je, oduševio me, čak je i wc u njemu.

Bili smo u dvoru Schoenbrune koji ima tako savršene vrtove da nismo ni bili svjesni da se šetnjicom sve više i više udaljavamo od autobusa. Zato je ekipa kasnila cijeli sat.

Napokon hotel! Njih bila neka raskoš, ali su atmosferu popravili pijani Slovenci i razuzdane Slovenke. Pretjerujem? No, dobro, samo jedna koja nam je otkrila donjuanske sklonosti jednog stanovitog našeg sedamnaestogodišnjaka. Veselo, u svakom slučaju. E, da, zaboravila sam da je Slovincima islo u prilog i to što su prije hotela svratili do duty free shopa pa smo im se mi nekako neprimjetno štekali.

Za Beč je još značajan Prater, ogromni luna park gdje sam na vlaku smruti nabila sve dijelove tijela, čak i one za koje nisam znala da postoje. Uh! kako sam vrištala onim odvratnim promuklim glasom jer sam već do Beča izgubila svoj prirođni. Moram

EKSURZIJA: BEČ - PRAG

nešto priznat: držala sam zatvorene oči, nisam imala petlje, hrabrosti, da se ne izrazim drugačije... mislim da me kužite. Nakon toga sam se oraspoložila u kući strave. Ha, ha, ha, predviđena je za djecu ispod deset godina, ali je zakon. Nešto smješnije još nisam vidjela. E, moram upozoriti trećaše, kad i ako budu išli u Prag, da nikad ne uspostavljaju kontakt (očima) ni sa kim. Iskustvo zbori iz mene: pratiti će vas pedofili. Brrr, grozno. Samo sam htjela pobjeći iz tog Pratera koji je, by the way, raj za žicare i, očito, pedofile. Ali uvijek gledajte pozitivnu stranu, možete se zabaviti (preporučujem kuću strave).

Preispavali smo u jednom bečkom hotelu u čijim sobama nis je sa zida iznad kreveta sa svog križa ponovo motrio mali mršavi Isus. Kike i ja smo tada ustanovile da su sve priče istinite, da uvijek treba vjerovati svima i da nikad ne treba nikoga isključiti sintagmom lovačke priče. Ali neću vam reći zašto. Ako se nadete u nekom bečkom hotelu, pokušajte sami otkriti; reći ću samo da i zidovi imaju uši he, he, he.

Ujutro smo, prije no što smo krenuli put Praga, pogledali Hundervaserovu izložbu. Čovjek je legenda! Izložba me toliko inspirirala da sam poželjela biti u svojoj sobi i raditi nešto kreativno (ali još sam bila u Beču, a do Splita me prošao taj feeling).

A hotel u Pragu! Wow! Raskoš, apartman! A Prag! Wow! Ne znam što bih prije napisala, sve me fasciniralo: znamenitosti, cijene, mjesto za izlaska (music clubovi, irski pub, disco sa striptizetama koje su se skinule samo za nas pet žena i koje su pričale s nama na svom češkom-engleskom...). Inače, Česi ne govore baš dobro engleski jezik, naglasci su im koma. Imali smo službenu vodičku u dvoru Karlštajn čiji vam engleski mogu interpretirati samo uživo... pa ako vas zanima, pokazat ću vam na školskom hodniku! U tom dvoru su s nama bili neki Danci. Jedan debeli, pijani čitavo vrijeme mi je puhao za vratom. Odvratno!!!

Što se izlazaka tiče, ne idite u Karlov Lazne. Disko je na četiri kata!!! Prostor je super, mada su radila samo dva kata. Unutra nije bilo nikoga, osim nekoliko učenika hrvatskih ekskurzija. Sve skupa desetak ljudi. Zamislite! Još su nam i upad naplatili! Ako se ikada vratim u Prag, napraviti ću nešto jako zločesto mrgi od izbacivača koji je, vjerovali ili ne, veći seljak od onih iz Discaverija i Valentina zajedno.

U hotelu su bili i Nijemci s kojima smo proveli jednu večer, uz njihove zvučnike, Nikinu glazbu i teku. (Niko! to moramo ponoviti!) Bilo je super, pričala sam engleski toliko da sam počela i misliti na engleskom, a jedan mali Nijemac s

dredovima i još jedan s kapom su mi htjeli napraviti dredove. Ali nisam imala petlje, da se ne izrazim... A mali debeli Nijemac... ne smijem puno o njemu da mi Kike ne bi sve ovo iskidala... Moram još dodati i dosadnjakovića koji mi je sljedeći dan govorio «ju ar maj endl» na svom njemačko-engleskom koji zvuči kao da pada u ekstazu... Mrzim andele.

Skrenula sam s teme, vraćam se ljestvama Praga, grada na Vltavi, grada savršenih mostova, predivnih građevina, bogatih crkva koje su nas osvajale svojom ljestvom toliko da smo se

konstantno gubili, a da nam to uopće nije smetalo.

A fudbalerke! Raj od fudba! Jednom smo vidjeli vozača tramvaja koji je imao fudbu do stražnjice, ha, ha, ha. Pa znate i sami da svaki češki turist ima fudbalerku, bijele čarapice i sandale.

Češka nije normalna koliko je dobra!

Ne razumijem ljude koji se vrate sa ekskurzije sa rečenicom «hrana je bila grozna». Nama je bila genijalna, i hrana i pivo. Za vožnje brodom po Vltavi nisam se mogla odlučiti što bih prije jela, mi smo se «ubijali» od hrane! E, da! I tu me je čekao jedan sumnjivi tip kojemu sam odmahnula s broda dok je stajao na mostu. Zamislite, pričekao je brod i mene?

Ne mašite!

A večera u Fleku... mmm. Neko meso sa šlagom i crno pivo... Ne smijem više o hrani jer postajem gladna.

Nakon Praga počela sam shvaćati čari gotike, mističnost i ljestvou koja graniči s nečim strašnim. Toliko strašnim da se, gledajući prašku katedralu, u meni počelo buditi ono strahopštovanje koje bi čovjek trebao gajiti prema Bogu! Osjetila sam da sam malena i neznatna u podnožju te goleme zgrade s čijeg su mi vrha zmajevi i ostale spodobe dale do znanja da sam nitko i ništa.

Čudan je taj Prag. Mijenjala sam raspoloženja: od oduševljenja i sreće do tupila. Ali jedno je sigurno: iz Praga ne možete otici ravnodušni. Kao da sam postala druga osoba. Svi smo pokazali svoja prava lica. Neka me nisu

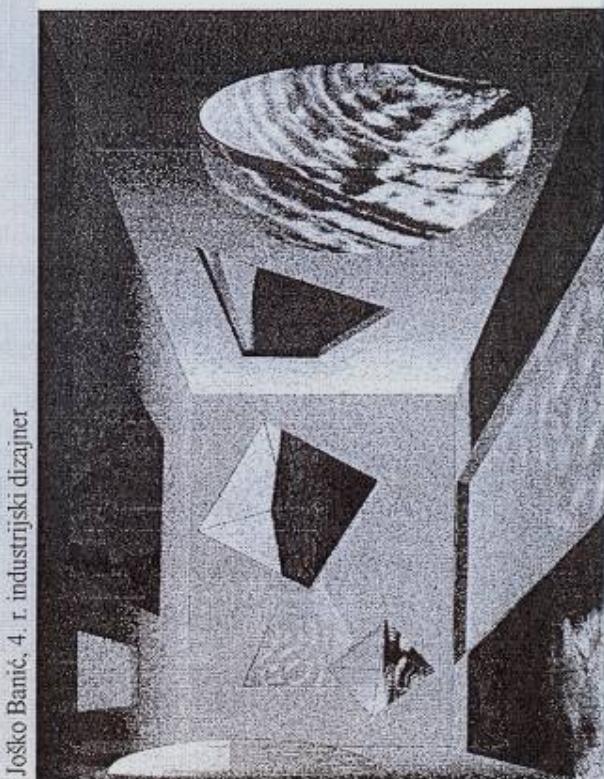
oduševila. Dobro, ima nas svakakvih! Bilo je tu i nekih okršaja, ispadu ludila, šala koje su smiješne kako-kome i pokušaja pretvaranja veća u životni prostor (krevet, odjeća, novac... ma svim živim!).

Uvijek se trudim gledati pozitivnu stranu priče, zato me nasmijava kad se sjetim svoje rasčupane pojave s četkicom za zube u ruci koja je urlala hodnikom... ni sama ne znajući na koga. Bilo je to stanje bijesa s provalama smijeha. Pripisujem to djelovanju češkog zraka!

Na povratak kući krenuli smo kasneći par sati jer su neki još spavali. A Bože moj, zašto buditi jednu djecu kad mi ostali možemo čekati u predvorju hotela osam sati... ili koliko je već sna potrebno djetetu. Već su mnogi bili na rubu živaca. Ja definitivno jesam.

Kući! Pomorci su u početku bili živahni urlajući Nema spavanja, Pomorska škola, Ša-la-la-la-lala i meni omiljenu pjesmu Kad se kući vraćamo, vraćamo se kući. Cijelim putem Vraćamo se kući. Imali to nekog smisla? Nema, naravno. Onda su i oni zaspali. Ili su se samo umirili? Vožnja kući bila je ugodna. Stali smo na još poneku kavu, tražeći osamu, bez ikakve želje za komunikacijom i sa kim. Na ulazu u Split začuo se pospani glas: «Ala kako je odi sve malo!» Bila je to neka legenda iz Pomorske.

I eto, ekskurzija je završila na Solinskoj gdje je i započela. Hm, taj Prag. Dok ovo pišem vratila su mi se sjećanja. Što ste mi napravili? Evo, suze! Šmrc! Ma, šalim se. Smiješim se. I vi se smješite bez obzira na to jeste li u centru Beča ugazili u konjski izmet ili niste. Ja jesam.

Joško Banić, 4. r industrijski dizajner

OKRUGLI STOL

**OKRUGLI STOL ORGANIZIRAN JE POVODOM
DOLASKA GOSTIJU (UČENICI I PROFESORI
IZ NAMA PRIJATELJSKE ŠKOLE MIGUEL DE
CERVANTES) IZ VARŠAVE.**

godišnje odlazite u prirodu i slikate pejzaže.

Eliza: Da, to je upravo ono najljepše. Negdje pri kraju školske godine, kad je sunčano i toplje, idemo u prirodu te cijeli dan crtamo i slikamo. Uvečer komentiramo naša djela. Možda je to ono najljepše što nas svake godine ponovno okuplja. To je svojevrsna likovna kolonija. **Kakva su bila vaša očekivanja prije dolaska u Split? Tu Hrvatsku? Kakvi su dojmovi sada?**

Janeck: Ispunili ste i više od naših očekivanja. Iznenadila me opuštenost koja vlada u školi, gostoljubiva atmosfera, toplina grada i zemlje. Volio bih da je ovako slobodna atmosfera u našoj školi, a ne samo strogost i ukočenost. Vjerujte, imate predivne profesore!

Što vas je jako dojmilo? Gdje su vas domaćini vodili i što su vam pokazali?

Natalie: Nismo nikad prije bili u Hrvatskoj. Ja obično ljetujem u sjevernoj Italiji. Ove sam godine bila na Siciliji. U počeku sam mislila da je ovdje isto kao u Italiji, ali sad mi se više svida u Dalmaciji. Tina (Tina Zaro, op. a.) me vodila na toliko mesta... Sve je na video... Izrazito me se dojmio Marjan (smješak!).

Sudionici: učenici Natalie, Eliza, Andrej, Janek, Maja, Darek, Irena, Vedran, Goran, Ana, Marin, Sanja, Tina, Marija te profesori Margaret, Ivec, Vesna i Vanja.

Možete li nam reći nešto o školi iz koje dolazite, o razlikama i sličnostima s našom školom?

Natalie: Pa, zapravo ima mnogo razlika, jer mi smo svi iz potpuno različitih škola, a samo satove umjetnosti imamo zajedno u školi *Miguel de Cervantes*. Teoretski satovi su nam odvojeni od praktičnih, a te praktične imamo dva puta po blok sat tjedno. Tada crtamo i slikamo prirodu, modele...

Andrej: Zanimali su nas kod vas satovi u odjelu kiparstva i grafike, vaša keramička radionica. Mi to u Poljskoj nemamo. Samo crtanje i slikanje. Naša škola je nešto poput jezične gimnazije.

Od vaše smo profesorce Margaret čuli da jednom

Nažalost, putovanje do Splita jako je dugo iako nam je bilo zabavno. Ali tri dana!!!

Eliza: Bili smo u Zadru i usput malo razgledali. I Dubrovnik smo vidjeli.

Natalie, kako si doživjela more? Tina te vodila i na kupanje?

Natalie: Bilo je prekrasno! Neobično. Ugodno. Bilo mi je tako čudno jer su nam iz Poljske javili da tamo pada snijeg, a ja se ovdje kupam! Ludilo!

Darek: Išli smo u Salonu, Trogir, Dubrovnik, na Čiovu itd. I super se zabavljali. Ali ipak mislim da su većeri s društvom uz gitaru na Zvončacu najviše ostale u mom sjećanju.

Janeck: U Poljskoj nemamo otoka ni poluotoka. I bio je čudan osjećaj biti usred mora na otoku Čiovu, a ipak na kopnu.

Kako žive mladi u Varšavi? Gdje i do kada izlazite?

Natalie: Volimo izlaziti. Najčešće idemo u diskoteke i kafiće. Ulice u Varšavi preopasne su po noći. Vani smo 23,00 sata i vraćamo se u skupinama.

Jeste li razmišljali o studiju u Hrvatskoj?

Svi: Dali ste nam dobru ideju. Kod vas je lijepo, samo bi hrvatski jezik bio problem.

Ma to vam se čini. Svi kažu da poljski i hrvatski imaju dosta sličnosti. A jeste li neke hrvatske riječi uspjeli "pokupiti"?

Janeck: Mjenjačnica, čevapčići (smijeh), dobar dan, dobra večer...

Domaćini, što ste vi zanimljivo naučili?

Marija, Tina, Maja: Jež tem slotki. (Baš si slatka. op.a.)

Samo to?

Marija, Maja, Tina: ...i nešto ružno... (smijeh).

Marija: Mene su nazvali Monikom Kyjetkovskom (smijeh). To je cvijet na poljskom.

Sviđa li vam se naša kuhinja? Jeste li kušali naše specijalitete?

Andrej i Janeck: Čevapčići!!!! (smijeh)

Tina: Natalie se osjećala kao u restoranu! Moj je otac pripremio stotine raznih jela.

Eliza: O mom i Marijinom iskustvu s lignjama neću vam pričati! Bilo je probavnih problema... Željela bih ovdje ostati.

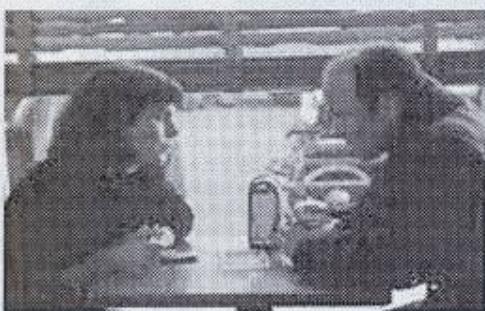
Svi: Želimo ostati! (smijeh)

Naš ravnatelj, gosp. Mladen Bilankov, uručio je gostima prigodne darove (keramičke pločice sa znakom naše škole, plakate, kataloge i jednu kamenu skulpturu za prijateljsku školu *Miguel de Cervantes*).

JEDNODIMENZIONALNA BIOGRAFIJA

a
list
25

Vanja Škrobica, prof.

Naslov filma: Pollock
 Uloge: Ed Harris, Robert Knott, Molly Regan, Marcia Gay Harden
 Scenarij: Barbara Turner, Suan J. Emswiller prema knjizi *Jakson Pollock – Jedna američka saga* koju su napisali Steven Naifeh i Gregory W. Johnson.
 Scenografija: Mark Friedberg
 Glazba: Jeff Beal
 Kostimografija: David C. Robinson
 Redatelj: Ed Harris
 Trajanje 120 min
 B produkcija

U povijesti je umjetnosti gotovo jednako zanimljivo promatrati i privatnu stranu umjetnika zbog njihovog bogatog, neobičnog i ekstravagantnog privatnog života. Upravo zato filmša često rade biografske filmove, no rijetko uspiju dati sveobuhvatnu filmsku priču o umjetniku genijalacu. Što je navelo američkog redatelja i glumca Eda Harrisa da snimi biografski film o Jaksonu Pollocku? Zapravo, znamo li tko je uopće Jakson Pollock?

Pogledajmo u neku knjigu iz povijesti umjetnosti.

Što smo našli?

Pollock (1912.-1956.) je američki umjetnik koji

je imao veliki utjecaj na suvremeno slikarstvo i spada u značajnije figure apstraktne umjetnosti. Započeo je kao ekspresionist, a potom ide u susret nadrealizmu. Magičnost lukova, znakova i linija »bacao« je preko figura podsvjesnog. Iza 2. svjetskog rata Pollock uvodi nov način slikanja. Platno leži na podu, boja kaplje preko kista slijedeći pokrete ruke. Srebro, zlato i zagasite boje tvore bogat višeslojni prostor u koji se usećuju sjećanja na dubinu i pejzaž, nebo i biljke. Pollocka smatraju temeljiteljem *akcijskog slikarstva*.

Medutim, ako ste se ponadali da će vam film pomoći u razumijevanju Pollokove umjetnosti i moderne umjetnosti uopće, prevarili ste se. Redatelja je više zanimala ona »mraka« strana Pollockova života (alkoholizam, ljubavne avanture i zanemarivanje supruge što ga je konačno koštalo života) nego njegova genijalnost. Rijetke su scene u kojima nam je prikazan Pollock u stvaralačkoj »atrivi«, a posebice je s malo pozornosti prikazano kako slikar otkriva nov način nanošenja boje na platno a da se ono ne dodirne kistom. O tom svom neobičnom načinu slikanja Pollok je izjavio: »Osjećam se

bliže, više kao dio slike, jer ovako mogu hodati okolo i raditi sa sve četiri strane i biti u slici«. Nažalost, takvih je scena u filmu bilo malo pa je još jednom uništena naša vizija o velikanu koji je zadužio ne samo američku, nego i svjetsku likovnu scenu. Nespretno je u filmu prikazan lik Pollockove žene (glumi je Marcia Gay Harden koja je za tu ulogu nagradena *Oscarom*). Prikazana je kao žrtva genijalca kojemu je posvetila sebe i zanemarila svoju karijeru. Vec poznati kliše, zar ne? Na sreću, film je dosta profesionalno režiran, no svakako je njegova najveća vrijednost – dobra gluma.

Igra ili umjetnost?

ŠVERCANA APOKALIPSA

Pokvareni vandali pretukli sirotu apokalipsu, a besplatni pogreb mafijaškog svemira danonočno otapa električne vatre mladih. Pijan je radio kritično klanje pismima ili redateljski Švercao pljuske prije beskrajnog, produktivnog, sunčanog AKO! Kronologija se nastavlja u veliku gripu grobova.

Margita Komenda, dizajner odjeće

ELEKTRIČNO

Nastavlja se pogreb mafijaškog klanja. Vandali besplatno otapaju grobove sirotog svemira. Pijani redatelj pretukao kronologa, a pokvareni mladi danonočno piju gripu Švercanu u pismima. Kritično velika vatra ili produktivna pljuska beskrajnog otvoreno je radila sunčanu apokalipsu.

Luka Mudnić, industrijski dizajner

KRITIČNO...?

Ako se nastavi beskrajno klanje mladih? Ili danonočno otvoreni mafijaški grobovi? Sunčana vatra otapa svemir u sirotu kronologiju apokalipse. Velika produktivna gripa pretukla pokvarene pijane vande! Švercane električne pljuske piju redateljska pisma, a radili su besplatne pogrebe.

Emiliano Marinov, slikarski dizajner

U PRODUKTIVNOJ KRONOLOGIJI

Pokvareni pijani mafijaški vandali pretukli mladu, a sirotu; danonočno klali, beskrajno pljuskali, besplatno kritično pili, Švercali redateljska pisma. Ili: Ako gripu otapa električna apokalipsa, nastavlja se otvoreni pogreb. Svemir je radio veliki sunčani vatreći grob.

Amalka Maša Palčok, industrijski dizajner

BESPLATNO

Vandali pretukli pokvarenu sirotu u beskrajnom svemiru, a pijana velika vatra kritično klala električna pisma – ili mladi danonočni mafijaš Švercao grobove? Kronologija je radila apokalipsu ako se pogreb nastavlja pljuskom. Otvoreni sunčani redatelj otapa, piye produktivnu gripu.

Jasminka Stolić, slikarski dizajner

Književnost je umjetnost riječi.

A ovako su je stvarali dadaisti početkom 20. stoljeća: izrezali bi riječi iz novina, pomiješali ih u šeširu, neke izvukli i od njih složili pjesmu (u stihu ili prozi).

4. b slijedio je njihov stil.

Pokušajte i vi sastaviti nešto od ovih riječi... Možda se zabavite. Ili stvorite umjetničko djelo.

ŠVERCANE

Svemir

produktivna

Velika

POKVARENİ

VATRA

je radio

Pijani

mafijaškog

'Apokalipsa

kronologija

BESPLATAN

Vandali

Redateljski

POGREB

se nastavlja

mladih

pljuska

pretukli

beskrajnog

sirotu

grobova,

Otvoreno

Kritično

danonočnu

pismima

klanje

sunčani

pije

OTAPA

GRIPU

električne

Ovako su odgovorili učenici prvih razreda šk. godine 2002./2003.

... tornado svih boja koji ti rano dode i nikad ne prode.

/Ivana Mlikota/

... nadahnuće, nadarenost.

/Marina Miše/

... način izražavanja emocija.

/Martinela Bojić/

... snaga.

/Cvitana Juričev Martinčev/

... sloboda u kojoj se možeš iskazati.

/Jerko Matoš/

... nešto u čemu se uživa.

/Lorena Majstrovic/

... svijet koji izgrađuje moja mašta.

/Dani Martinić/

... način da se slike iz mojih maštanja prenesu u stvarnost.

/Nikola Barbir/

... stvaranje djela koja nisu obična.

/Eon Mislav Zorić/

... ljepota koja dolazi iz umjetnika.

/Josipa Milović/

... poput duge što poslije kiše sa suncem sja nebom.

/Tanja Mandić/

Ovako su odgovorili učenici prvih razreda šk. godine 1999./2000.

... stvaranje neke iluzije koja potiče različite emocije.

/Melita Tudor/

... šarenim gradić u kojem je Van Gogh samo tužni prolaznik.

/Margita Komenda/

... iluzija u kojoj se drugi moraju pronaći.

/Petra Sovulj/

... noć u danu, riba u ptici ... I sve što u stvarnosti nije moguće

/Amalka Maša Palčok/

Mirjana Vučić, 2. r. grafički dizajner

a
list
27

Što je za mene umjetnost

A ovako govore danas...

... vlastiti osjećaj na papiru, u notama.

/Melita Tudor/

... crni prah ugljena na mojim prstima i meki potez po papiru što izvlači grivu konja koji iznova dobija važnost noseći onu umjetnost što se uvijek znala reciklirati.

/Petra Sovulj/

... uživjeti se u trenutak postojanja.

/Amalka Maša Palčok/

... drugačiji odraz svijeta u našim očima.

/Barbara Delić/

... ne tražiti sebe u umjetnosti, nego umjetnost u sebi.

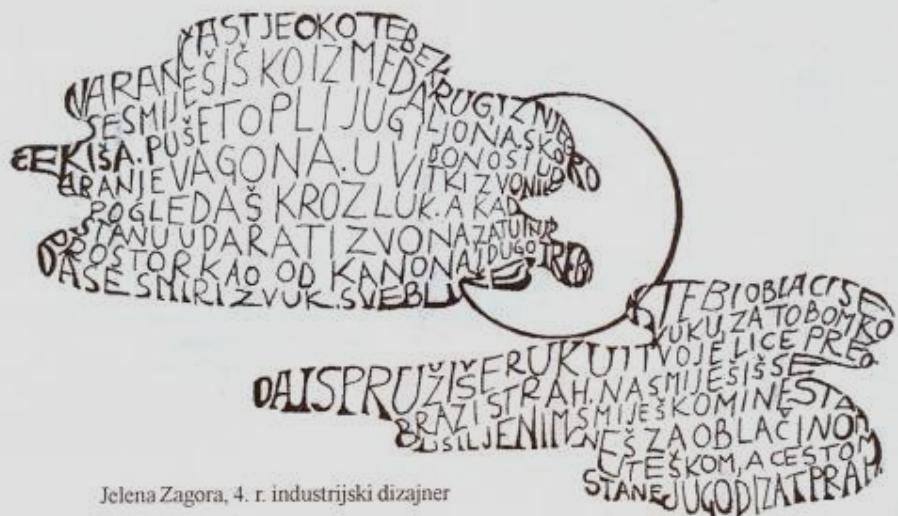
/Mirta Bubalo/

... dva tri stara kista koja leže među novim cd-ima sapućući o davnom svježem ulju u njihovim vlasima.

/Ines Jašarević/

... ključ kojim otvaramo vrata individualnog shvaćanja svijeta.

/Sanda Tomasović/

Jelena Zagora, 4. r. industrijski dizajner

IZ ŠKOLSKIH LEKTIRA
odabrala Marica Butina, prof.
DJEČJA IGRA

Ante Čepić, 4. r. industrijski dizajner - šk. god. 2001./2002.:
Eugene Ionesco *Stolice*

Dvoje starih, lakoćom ili težnjom života izmorenih ljudi organizira svoju posljednu životnu predstavu, premjeru svoje smrti, i stvara niz posrednika preko kojih će biti lakše izreći ono što bi u tom trenutku trebalo biti rečeno.

Stipe Rajcević, 1. a

Usamljeno dijete pije čaj iz praznih maminih šalica i jede prozirne kekse iz izmišljene porculanske zdjelice. Zatim razgovara o prilično važnim stvarima s djetetom preslikanim iz nekog sjećanja s ulice dok istovremeno gladi baršunasto krvno svog malog ružičastog iz crtića ukradenog zečića. U toj igri stvarnosti i mašte stvara se čudesna i neponovljiva galerija šarenih likova i mehanih stvari koje nitko izvan zaštitničkih zidova tajanstvene sobe ne razumije. Ni majka, ni otac ... A ponekad čak ni druga djeca.

Stvarnost se mijenja za maštu i mašta postaje stvarnost. Što ako mašta prijede granice zabave i samozavaravanja? Prelazi li onda u ludilo? A gdje mu je kraj? Do koje potencije mora rasti ludilo da bi doseglo svoj najviši stupanj? I što kad ga dosegne?

Provlačeći se između stolica pomislio sam kako ludilo (ili mašta) kad dosegne svoj najviši stupanj vjerojatno prelazi u normalno stanje. Dok ste god napola ludi, svjesni ste i jedne i druge strane svoje svijesti i prilično dobro možete razaznati stvarnu stranu od one koju je uzrokovalo ludilo. Ali kad vaše ludilo ode do krajnje točke i toliko naraste da izbací iz igre svjesnost normalne strane, a vaša svijest sasvim prijede na izmišljenu stranu,

tada ona strana koja dominira postaje vaša jedina i istinska stvarnost jer se više nema između čega birati. Možda se tako Govornik uspio izmaterijalizirati upravo zbog prelaska preko krajnje točke koju je dosegla već očajna mašta Stare i Starog. Njihova je mašta možda sasvim preuzeila njihovu svijest pa sudionike u svojoj izmišljotini više nisu mogli kontrolirati jer više nisu imali uporište s kojega bi razaznavali razliku između realnog i izmaštanog.

U svom tom vrtlogu mašte jedino ostaju netaknuti tvorci i stolice. Stolice su označke, nepomične i u mašti i u stvarnosti, koje odvajaju izmišljene likove jedne od drugih i čine ih statičnima, podložnim volji stvaralaca. Stara, Stari i Stolice (S trojstvo) prolaze kroz tunele svoje mašte sagledavajući ono što su već odavno trebali sagledati, a s time i mijenjati. Ali već je prekasno za ispravljanje pogrešaka. Stolice su pritom jedina kulisa i dovoljno statična i dovoljno pomicna da se na nju može postaviti utječna završna predstava kojoj je osnovna svrha ohrabrenje za samoubojstvo. No što ako je i to dvostruko samoubojstvo samo plod pojačane mašte? Što ako Stara i Stari (kojih na svijetu ima vrlo, vrlo mnogo) i sada leže ispod svojih prozora skvrčeni na zemlji i uvjereni da su već godinama mrtvi? Pokušali su sami sebe prevariti razlogom časne smrti neophodne za daljnji razvoj čovječanstva ostavljajući mu u naslijede znanje bez sposobnosti govora, knjigu bez slova, ploču bez zvukova, maštu koju nitko osim njih samih ne može razumjeti.

Vedran Sardelić, 2. r. dizajner odjeće

Iz tog nam se kuta otvara savršena apsurdnost ove drame i njihovog čina.

Stolice su, dakle, metak u prazno, sustav za istodobno nasmijavanje i rastuživanje čovjeka. Tragedija je to u umaku od komedije koja vam je servirana bez pribora za jelo. Morate je jesti prstima.

Tumačenje pjesme:

Maja Durdov, 1.a

Dragutin Tadijanović Tiho plakanje

Dvojica dodoše sa sjekirama
oštrom i sasjekošć
u korijenu dva drveta mlada.
Do neba se čulo
tiho plakanje stabala
oborenih, u lišću,
Samo ih ne čuše
oni sa sjekirama.

Jednostavno i slikovito opisano ono s čime se, nažalost, u životu često susrećemo: Oni koji su u bilo kojem smislu jači, ne čuju patnju onih slabijih, a takvi *jaki* obično i muče samo slabije od sebe. Najgore je us vemu tome što plač potlačenih čuju svi osim onih koji bi trebali, zbog kojih se plače. Ova pjesma govori i o nezainteresiranosti ljudi za druge ljude. Često ne raznišljamo o tudim osjećajima i činimo drugima ono što ne bismo željeli osjetiti na svojoj koži. *Dvojici sa sjekirama* pisac nije opisao izgled zato što je njihova jedina i osnovna značajka to što imaju sjekire – a da ih nemaju, bili bi ništa. Pisac je u samo nekoliko stihova iznio nešto o čemu sam mnogo puta razmišljala: o nemoci nenaoružanog života pred grubom silom.

Mišljenje o pročitanom:

Marija Golub, 1.a

Homer *Ilijada*

1. pjevanje

Misljam da nitko od nas nije bio baš presretan kad je saznao što trebamo pročitati za lektiru. Nisam shvaćala zašto bih čitala nešto tako staro (8. stoljeće prije Krista!), nešto što nema veze sa sadašnjostišću. No kad sam pročitala, vidjela sam da su ljudi oduvijek imali iste osobine, iste osjećaje, iste probleme. Zato mi nije bilo teško razumjeti likove iz toga vremena jer takvih ima i danas. Pohlepa, strah, ponos, hrabrost, ljubav, bol, tuga – postojali su tada, postoje danas i uvijek će postojati. Baš zato što se ljudski rod uvijek mijenja, ali i uvijek u svojoj srži ostaje isti, misljam da je ova knjiga svedrenjena.

Kad bi se jednom ljudima izgubio trag i kad bi iza nas ostala samo ova knjiga, njome bismo mi ostali zapamćeni onakvima kakvi zapravo jesmo, sa svim našim vrlinama, manama, neuspjesima i uspjescima. Iako sumnjam da je pisac to htio pokazati ovim djelom, to je ono što sam ja iz njega naučila i što ću pamtitи. Vuk dlaku mijenja, ali čud nikad.

Berislav Lukšić, 3. r. grafički dizajner

Kristina Černigoj, 4. r. grafički dizajner

PJESME SLIKE

DE GONORU NIŠTA PUSTI
S A T I S I N A U N E S E N E M I R

RECIMI ONO ŠTO ŽEUM
REUTI, ONO ŠTO OSIJECAS...

100
PUSTI RIJEČIMA
SESAME TU 5

VRISTI, VRISTI, VRISTI, VRISTI...
AAAAA VRISTI AAAAA

Irena Mihić, 4. r. dizajner odjeće

Danijel Grubišić, 4. r. slikarski dizajner

Nesporazum

Mimošli smo se jutros.
U dva sam bila na pola puta do sna.
A jutros?
Žao mi je ako sam te probudila.
Jednom si mi rekao da sam sunce
pa sam oblačila žutu haljinu već u šest ...

Maja Grubišić, 4. r. grafički dizajner

mlade poete

Foto: Ivana Dugec, 4. r. fotografski dizajner

Sreća

Sama,
lica zastrta crvenom maramom srama,
u drhtaju koljena
prepoznata.
Zidom tišine ogradena od govora,
stari kameni kip
usred gužve grada,
gluha i nijema
u trenutku postojanja.
More uzburkanih osjećaja
zakopano pod maskom
iskusna ratnika.
Ostavljena od svih
ranjena, gustišu.
Sirotica u dronjcima
od skupih tkanina
videna u plavom akvarelu
zjenica Sunca.
Toplina za ledene okove tijela,
put za izgubljenu dušu.
Sreća
usred tuge svijeta.

Katarina Radovani, 2. r. slikarski dizajner

Foto: Kristijan Lusić, 3. r. fotografski dizajner

Sunce i ja

Frane Tomasović, 1.a

Upozorenje: Ovaj sastav bit će humorističan.
Neće biti dubokoumno povezan s naslovom.
Jedini razlog zašto ovo pišem je da se možete pohvaliti
da ste pročitali mnogo više nego što tu ustvari piše.
Ovaj sastav nema početak: počinje usred života jednog osmaša.

(Preko velikog odmora.)

Ivana: Kretenu, zašto si mi to učinio?

Pero: Alija ...

Ivana: Gade pokvareni!

Pero: Ali ja ...

(Ivana ljutito ode. Peri pride najbolji prijatelj.)

Ja: Što je bilo? Što si sad učinio?

Pero: Glupač! A ja sam se baš potrudio lijepo joj reći
da ovo više neće ići.

Ja: Zašto? Pa ona je lijepa.

Pero: U usporedbi s kim?

Ja: Na što ciljaš?

Pero: Na Katarinu.

Ja: Štooo? Zašto misliš da bi te ona pogledala?

Pero: Jer mi je rekla da dodem danas iz škole, SAM!

Ja: Zašto? Zašto ti? Zašto?

Pero: E, i ja sam isto bio iznenaden.

Ja: Čekaj malo, zar nije Katarina Ivanina najbolja prijateljica?

Pero: Pa je ...

Ja: A što ako Katarina hoće samo s tobom pričati o Ivanii?

Pero: To mi nije palo na pamet. Uf! Što ako si u pravu,
a ja sam odmah prekinuo s mojim
sunašcem?! Ajme meni, što će sad!

Ja: Zašto je zoveš sunašcem? Stvarno gadljivo...

Pero: Ma prestani! Daj mi neki savjet.

Ja: Ubij se.

Pero: Što? Je li to najbolji savjet kojega mi možeš dati?

Ja: Je! I nije tako loš ako uzmeš u obzir da će Ivana svima
reći kakav si gad. Više nikad nećeš moći imati ni jednu curu
u Hvaru i cijeloj Splitsko dalmatinskoj županiji.

Pero (stresao se od straha): Imaš pravo ...

Ja: Nije još sve gotovo. Možda se Katarini zapravo sviđaš.
Ona je malo čudna.

(Tri sata poslije. Na sastanku.)

Pero (sebi u bradu): Bože, daj da ovo uspije.

Katarina: Pero, dodi bliže.

(Pero pun samopouzdanja pride vrlo blizu i nagne se
da je poljubi. Na to mu Katarina zalijepi pljusku i vrisne.)

Katarina: Što to radiš?

Pero: Zar nisi to željela?

Katarina: Odakle ti to!? Samo sam te željela pitati je li JA
slobodan ...

Pero (totalno zbumjen): ON! Taj umišljeni ...

Katarina: Kako možeš tako o najboljem prijatelju?
On je tri puta bolji od tebe! Zbogom!

Ovo je kraj istinite priče. Nadam se da ste naučili
da je pohlepa gadna stvar.

Želite li znati nastavak?

Perino je sunašce prohodalo sa JA...

NORMAL

PUNK

AFRO

GERMANY

MONGOL STIL

JAIL

AKA - BRKEM

NORMAL

BABY - STIL

Ljepota u jednostavnosti

Ana Roje 1.a

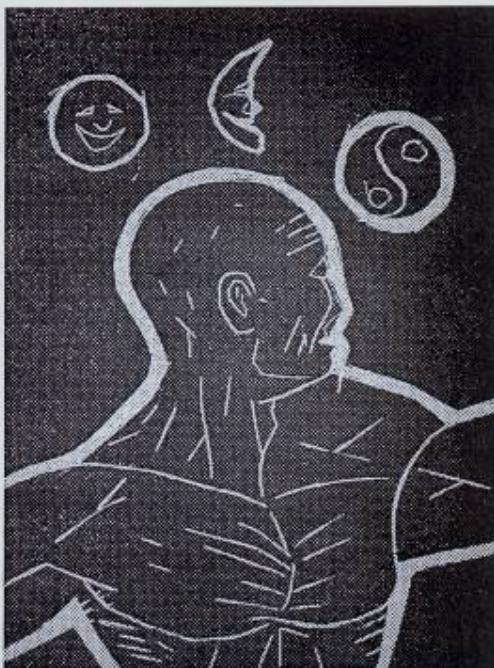
Ovogodišnje obilježavanje Dana kruha održavalo se na Gospinom otoku u Solinu. Naš izlog «čuvale» su učenice Lorena Majstrovic i Ana Roje. Izlog je djelo učenika prvih razreda, a u osmišljavanju su im pomogle profesorice Vanja Rogošić Ojdanić i Dijana Rošin.

Samo pravi umjetnik mogao je shvatiti ljepotu u skromnosti kojom smo se predstavili na Danu kruha. Na livadi na Gospinu otoku u Solinu stolovi i štandovi bili su pretrpani kruhom, kolačima, žitaricama... Mi smo igrali na minimalizam, jednostavnost i skromnost. I iznijeli samo ono najvažnije - elemente života: vatru, vodu, zemlju, sjeme i kruh! Zauzeli smo najmanje prostora na izložbi, a bili smo i neupadljivi: na platnu naslikana vatra, po podu prosut lug, na njemu kruh s licem okrenutim k

Predstavnici naše škole na Danim kruha 2002.

suncu, a sve je bilo okruženo boćicama napunjениm sjemenkama i vodom; u obliku polumjeseca oblikovali smo hrpicu zemlje i po njoj posuli žute sjemenke. Baš smo zbog toga bili zanimljivi jer smo s nekoliko elemenata pokazali simboliku života. Ljudi su u prolazu zastajali i promatrali naš izlog. Rijetki su shvatili vezu, poruku i bit. Neki su bili zbumjeni, začuden... Ne znaš tko im je bio čudniji: naš stand ili mi (učenice)! Neka!!!

Milan Vukušić, 3. r. grafički dizajner

Branka Punda, 4. r. grafički dizajner

POSTATI I OSTATI (NE) SRETAN

Kako prepoznati iracionalna vjerovanja

(iracionalno = suprotno od racionalnog, realnog, stvarnog)

"Svatko ima u glavi dovoljno ludila da uništi vlastiti život." G. Tribuson *Ruski rulet*

Racionalno misliti znači suočiti se s istinom. Koliko god nam se činilo da je ponekad lakše praviti se lud, činjenice su naši prijatelji, a ne neprijatelji. Racionalno misliti znači stalno opažati i eksperimentirati.

Ako vjerujete da nijedna djevojka neće prihvati vaš poziv da izadete van, bilo bi dobro da to provjerite prije nego što to prihvativate kao istinu. Izaberite pet djevojaka i pozovite ih van (naravno, jednu po jednu). Možda će se pokazati da niste u pravu. A ako se pokaže da jeste, započnite s eksperimentiranjem. Možda je vaš pristup loš, razmislite što biste mogli promijeniti. Možda birate nepristupačne djevojke, naučite prema kojim znakovima ih možete prepoznati. Radite na tome.

Kako prepoznati *iracionalna vjerovanja*? Evo nekoliko njihovih karakteristika:

- imate problem, pokušavate ga riješiti, ali se stalno vrtite u krug
- svaki put kad pokušate riješiti problem, stvorite novi
- problem vas dugo muči, ali još ništa niste poduzeli da ga riješite
- imate ideju kako bi se problem mogao riješiti, ali je nikako ne uspijevate provesti u djelo
- kad se pojavi problem, potpuno ste skamenjeni, niste u stanju ništa napraviti
- jedini način kako se znate suočiti s problemom je da izbjegavate sve u vezi s njim

Ako ispunite ovaj upitnik, saznat ćete koliko ste i sami skloni iracionalnom vjerovanju. Pri odgovaranju zaokružite broj koji najbolje pokazuje vaše slaganje s tvrdnjom s tim da je broj 9 *potpuno se slažem*, a broj 1 *uopće se ne slažem*.

1.) Potrebno je da čovjeka u zajednici gdje živi vole ili prihvaćaju gotovo svi.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

2.) Čovjek mora biti savršeno sposoban i uspješan da bi ga se moglo smatrati vrijednim.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

3.) Neki su ljudi loši, pokvareni i zli i zbog toga ih treba optužiti i kazniti.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

4.) Prava je katastrofa kad se stvari ne odvijaju onako kako čovjek želi.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

5.) Ljudi su nesretni zbog izvanjskih okolnosti i tu ne mogu ništa učiniti.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

6.) Treba stalno voditi računa o mogućnosti da nam se dogode opasne i loše stvari.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

7.) Čovjek mora ovisiti o drugima i imati nekog jakog na koga se može osloniti.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

8.) Čovjek bi se trebao jako brinuti zbog tudihih problema

1 2 3 4 5 6 7 8 9

9.) Uvijek postoji savršeno rješenje za neki problem; ako ga ne pronademo, rezultat će biti katasfalan.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Zbrojite bodove. Možete imati od 9 do 81 boda. Viši rezultat ukazuje na veći stupanj iracionalnih vjerovanja. Prosječni rezultati su od 35 do 45 bodova.

Većina ljudi nije ni svjesna da su njihove misli iracionalne i nerazumne.

Evo nekih temeljnih pretpostavki *racionalnog* mišljenja. Pokušajte se držati ovdje navedenih tvrdnji i život će vam postat ljestvi, radosniji, zaljubljeniji i ahhh...

1. Sami stvarate svoju realnost.

Svaki čovjek aktivno konstruira svoju vlastitu stvarnost i daje svoje vlastito značenje stvarima koje mu se događaju. Iste stvari i isti dogadaji različitim ljudima ne znače isto.

2. Naši osjećaji ovise o našim mislima.

Osjećaje izazivaju misli o situaciji, a ne situacija sama po sebi. Mozak preradi svako vaše iskustvo i daje mu značenje prije nego što se pojavi osjećaj.

3. Većina neugodnih osjećaja posljedicom je krivog načina razmišljanja.

Osjećaji depresije, krivnjke, beznađa, srama i straha izravno su povezani sa specifičnim obrascima iskrivljenog mišljenja.

4. Možete promijeniti način kako mislite.

Možete postati svjesni iskrivljenog načina svog razmišljanja i naučiti misliti realnije i pozitivnije. Tako ćete i svoje loše osjećaje zamijeniti ugodnijim i pozitivnijim.

JA NAJPAMETNIJA!

Skupni portret razreda na temu JA NAJPAMETNIJI uz ponеко izdvojeno mišljenje

1. a

Ja najpametnija! Zašto ne?
Pa i to je moguće ...

Obično sam najpametnija kad je već kasno.

Od malena sam sanjao da će biti najpametniji – ali to je bio samo san.

I među najglupljima ja nisam među najpametnjima.

Nisam najpametnija, ali dovoljno sam pametna da znam koliko ne znam.

Zasad je u mom mozgu samo paučina.

Jednom sam sanjala da sam išla u Mensu. Rekli su mi da mi je mozak prevelik i ako budem prikupljala još podataka da će mi glava eksplodirati. Koji grozan san.

Biti pametan znači imati svoje *ja* i biti čvrst u svojim odlukama za koje misliš da su ispravne.

Biti pametan ne znači imati puno pameti, nego je znati upotrijebiti u situacijama.

Ja svakim danom svog života postajem pametnija i pametnija. U mojoj bundevu od glave pamet ulazi u litrama, hektolitrima, tako da mi pamet pomalo curi iz ušiju i nosa. Ponekad mi se ujutro počne mantati od prevelike pameti, cvrkuću ptičice i zuji mi u ušima. Da nema rupa u ovom balunu od glave, odletjela bih na drugi planet. Kad me pamet zaboli, odem potražiti liječničku pomoć. Nemojte biti najpametniji, to zaista boli.

2. a

Biti pametan znači ne naučiti, a dobiti dobru ocjenu.

Ja živim prema svojim snovima, a to predlažem i drugima. U svojim snovima ja sam najpametnija.

Ovaj naslov svakome odgovara. Što mislite da će netko za sebe reći da nije najpametniji?

1. b

Da je pokupiti sve moje bisere, čovjek bi se obogatio.

Niti jedan čovjek nije niti ne može biti glup jer po Bibliji mi smo stvoreni na Božju sliku i priliku, a koliko ja znam. On nije glup – On je savršen.

U mašti se može svašta, ali treba pameti da se to prenese u djelo. Mislim da sam dovoljno pametna da preuzmem odgovornost za svoje postupke, ali i da nemam još dovoljno znanja da se osamostalim.

“... nitko ništa ne zna (krhko je znanje ...)” napisao je Cesarić. “Ja sam genije, čudo prirode ...” pjevaju TBF. Kome vjerovati?

Ponekad se sam sebi čudim koliko sam pametan.

Dovoljno je pogledati bistrinu u mojim očima...

Ako je takva *faca*, neka odgovori na ovo pitanje: Zašto sarma ne leti?

2. b

Pametan, pametniji, ja.

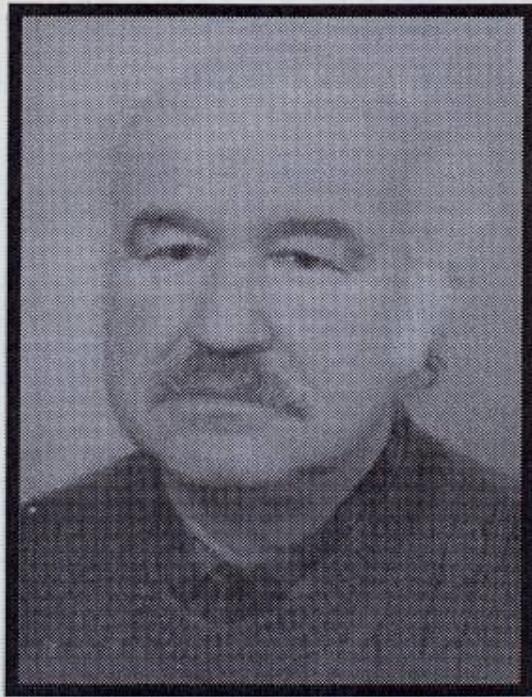
Pametni su dobrodošli društvu i njegovim potrebama, ali najpametniji ... teško.

To ne gorovim često, pogotovo kad dobijem jedinicu. Češće se lupim po glavi i kažem: Glupa si!

Kada bih u školi odgovarala predmete onako kako pričam za vrijeme odmora, prolazila bih sa 5.0!

... Počinjem se bojati vlastitih intelektualnih mogućnosti. Moja nepogrešivost, moja sposobnost rasudivanja, moj dar za rješavanje gotovo nerješivih problema i još niz stvari koje dokazuju moju superinteligenciju... Možda mislite da je moja pamet dar? Varate se. Ja sam usamljena u svom savršenstvu i sad vam iskreno priznajem da je to prokletstvo... Uživajte u mojoj nazočnosti dok možete. Veliki umovi ne žive više od sto godina, a tih su sto godina sto godina samoče... Ako me negdje sretnete, možete me dotaknuti – ali to vas ne će opametiti.

In memoriam

Vinko Protić 1927.-2002.
slikar, profesor i nekadašnji
ravnatelj Škole likovnih umjetnosti

INFORMIRAMO - NUDIMO

www.amazon.com

Virtualna knjižara za kupnju svih potrepština. Uz dostavu, naravno!

www.infoplease.com

Jednostavan sustav tražilice povijesnih podataka, rodendane slavnih, sportske i biografske podatke, horoskop.

www.audiogalaxy.com

Stranica za skidanje glazbe, posebno ako volite Mišu Kovača.

www.nancycrick.com

Nancy je umiruća starica iz Australije. Planira počiniti samoubojstvo, a sve opisuje u svom dnevniku. Za neke bizarno, ali i strašno...

www.hzjz.hr; www.drus.com; www.healthinder.gov

Ovo su stranice za one koji puši i koji žele prestati pušiti.

www.cms.hr

Ovdje možete naći sve o mirovnim studijama.

www.ukljuici-se.org

Sve o kampanji za promociju Nacionalnog programa djelovanja mladih.

- PREDLAŽEMO

Što je Interexchange? To je program koji će vam omogućiti rad u SAD ili pružiti priliku da uz solidnu zaradu obidete cijeli sjeverni kontinent. Detaljne informacije potražite u Centru za međunarodnu suradnju Hrvatskog ferijalnog saveza, Dežmanova 9, Zagreb. Tel: 01/4847474 ili mailom travelsection@hfhs.hr.

Predlažemo vam da nabavite EURO<26 iskaznicu. Ona je namijenjena mladima od 14 do 26 godina. EURO<26 je popustna iskaznica u 34 europske zemlje uključujući i Hrvatsku. Popust se ostvaruje na prijevoz, smještaj, ulaznice za kino, kazalište, muzeje, disco-klubove, u kafićima i restoranima, trgovinama odjeće, pri kupnji knjiga, nosača zvuka itd. O ovome sve možete saznati na www.euro26.biz.hr

Duje Grubišić, 4.r. slikarski dizajner

Lanjski snijeg

voditeljica profesorica Marica Butina. Ovo je treća nagrada na tom natjecanju koju su osvojili učenici naše škole. Mario Leko dobio je prvu nagradu 1999., a Daša Vrdoljak treću 2000. Pjesme tih naših nagrađenih mladih poeta možete pročitati u školskoj knjižnici, a tamo su i video zapisi s dodjela nagrada.

Uz to je pjesma Nine Rinčić *Čaj, Šešir* na Lidramu 2002. prošla gradski (splitski) i županijski (splitsko dalmatinski) nivo tog natjecanja te poslana na državnu smotru, ali tamo je državno povjerenstvo nije pozvalo. Kad znamo da se iz cijele županije šalju samo tri literarna rada – i to je uspjeh.

Neke od pobjedničkih pjesama Nine Rinčić su:

Vukla sam stare, istrošene konce
ne bih li saznala
zašto sjedim ovde sama
čekajući oblake.
Zaplićem se
u prosute žigice.

Prošle školske godine tijekom drugog polugodišta nije izašao ARTlist. Tako tek sad objavljujemo zanimljiv podatak: Nina Rinčić, učenica 4. slikarskog dizajnera, dobila je prvu nagradu na *Goranovom prljeću* – natjecanju za pjesnike srednjoškolce (na državnom nivou). Uručena joj je 21. III. u Lukovdolu, na rodendan pjesnika Ivana Gorana Kovačića, u njegovom rodnom mjestu. Priznanje je dobila i njezina

ČAJ, ŠEŠIR

Propuštene šalice čaja
za dobro jutro
strpljivo skupljaju
zrnca prašine.
Bilo bi glupo
govoriti šalicama
da sam već odavno
prestala žudjeti
za svježim kruhom,
da već stoljećima
nisam mijenjala posteljimu,
pogledala se u zrcalo;
ne bježim od zgužvanih košulja.
Skrivam se
pod slamnatim šeširom
i dopuštam strancima
da se odmore
na njegovu obodu.

Nedostaju mi brda i doline,
rijeke i mora
na tebi.
Gurni me snažno
niz strminu
da otpadne mahovina
s mojih stijena.
Gurni me na vjetar
da otpuhne ovu paučinu
iz mojih uglova.
Baci se duboko među ruševine
srednjovjekovnog grada
što leži na plasti
prljavoj od čistoće.
Bacimo se u trnovito grmlje,
rasparajmo se do kostiju
i uživajmo stapanjući se.
Pusti travu neka raste.
Ne govori da je stara,
ona to najbolje zna.
Šutke će pognuti glavu, osušiti se,
a na njenom će mjestu
narasti druga, mlada i nevina.
Pričekaj kišu;
potokom doplovi do lokve
posljednje u nizu;
utopi se u blatu.

10 ZAPOVIJEDI

KAKO

POSTATI

DOBAR

SREDNJOŠKOLAC

SPAVAJ
NA SATU
I
NE SMETAJ DRUGIMA

REDOVITO
prepisuj
DOMACI
ISPRED ŠKOLE

REDOVITO
PREKOPAVAJ
PO TUĐIM
STVARIMA

POJAVI SE
KAD TE
NAJMANJE OČEKUJU

NAVIJAJ

I NARAVNO

ZA

HAJDUK

NACRTALA: DAMIRA KALAJIĆ

PAZNA
USPRAVNO DRŽANJE

SVAKO MALO
DOBRO SE PROTEGNI

BUDI ŠMINKER
OD GLAVE DO PETE

TRAŽI ISTINU
MA GDJE
ONA BILA

SURFAJ
PO CIJELI DAN
IONAKO
TELEFON
PLAĆAJU DRUGI

40

HOROSKOP

Maja Grubišić, 4. r. grafički dizajner

OVAN – 21.03.-21.04.

Ključna riječ - JA SAM
Dobre strane - aktivan, neovisan, izravan
Loše strane - sebičan, nagao, tvrdoglav, arogantan
 - Bit ćete, kao i uvijek, puni entuzijazma i energije te pričljivi do te mjere da ostali mogu biti sretni ako uz vas uopće dodu do riječi.
 - Ljubav: s obzirom da ste vatreći znak, i u ljubavi žarite i palite. Obuzdajte sklonost prema piromaniji!

BIK – 21.04.-21.05.

Ključna riječ - JA IMAM
Dobre strane - strpljiv, pouzdan, miran
Loše strane - ljubomoran, posesivan, uvredljiv
 - Tvrdoglavi ste, ali uglavnom smireno i strpljivo ustrajete u starom i poznatom. S druge ste strane kreativni i posebno nadređeni kad je umjetnost u pitanju.
 - Ljubav: iako se doimate površnim, u vama čući zaljubljena dušica.

BLIZANCI – 21.05.-21.06.

Ključna riječ - JA MISLIM
Dobre strane - prilagodljiv, komunikativan, inteligentan
Loše strane - nervozan, napet, površan
 - Svestrani ste, puni ideja, nemirni i želite sve odjednom. Uživate u čavrjanju, uvijek ste u trendu i trudite se živjeti zabavno.
 - Ljubav: avanturistični ste, u stalnoj potrazi za nekim...

RAK – 21.06.-21.07.

Ključna riječ - JA OSJEĆAM
Dobre strane - intuitivnost, maštovitost, oštroumnost
Loše strane - promjenjivost, čangrizavost, preosjetljivost
 - Mijenjate raspoloženja prema drugima (možete biti ljubazni i pažljivi ili otresiti i hiroviti). Ako uspijete prevladati sramežljivost, vaš intelekt i imaginacija postići će

uspjeh u svakom pothvatu.

- Ljubav: volite polagano udvaranje. Čemu žurba?

LAV – 23.07.-23.08.

Ključna riječ - JA HOČU
Dobre strane - velikodušnost, entuzijazam, otvorenost
Loše strane - pompoznost, dogmatičnost, netolerantnost
 - Domišljati ste i živahni. Rodeni ste zabavljač i znate kako se naći u centru pažnje. Urođeno vam je pretjerivanje u svim mogućim pogledima tako da bi svijet bez vas vjerojatno bio dosadan.
 - Ljubav: želite vladati i želite divljenje. Posjedujete velike seksualne apetite.

DJEVICA – 24.08.-22.09.

Ključna riječ - JA PROUČAVAM
Dobre strane - skromnost, pedantnost, inteligencija
Loše strane - užurbanost, strogost, perfekcionizam
 - Ne ostavljate za sutra ono što možete učiniti danas (čast iznimkama). Veoma ste organizirani i rezervirani i teško vam se opustiti u nepoznatom društvu. Jako teško primate kritike.
 - Ljubav: analizirate sve čega se dokopate, želite savršenu vezu. Flirt s vama je nezamisliv!

VAGA – 23.09.-23.10.**Ključna riječ - JA (a što drugo)****VAŽEM**

Dobre strane - uglasnenost, društvenost, idealizam
Loše strane - neodlučnost, promjenjivost, povodljivost
 - Pouzdate se u svoj šarm. Lako vas je zavoljeti zbog vaše elegancije i lijepog izgleda, ali narcisoidni ste i očekujete obožavanje baš od svih.
 - Ljubav: uživate u komunikaciji i volite biti voljeni!

ŠKORPION – 24.10.-22.11.

Ključna riječ - JA ŽELIM
Dobre strane - svojeglavost, intuitivnost, magnetizam
Loše strane - ljubomora, osvetoljubivost, tajnovitost
 - Zastrašujete okolinu time što idete iz krajnosti u krajnost (moćni – slabci, strastveni – hladni). Možete se činiti pasivnim i nepristupačnim, ali u stvari ste jako strastveni. Vjerujte svom šestom čelu!
 - Ljubav: kad ste zaljubljeni, vi ste sve ono što netko može poželjeti!

STRIJELAC – 23.11.-21.12.**Ključna riječ - JA TRAŽIM****Dobre strane - optimizam, živahnost, humorističnost**

Loše strane - nemarnost, površnost, netaktičnost

- Veseli ste i živahni, uvijek ste na pravom mjestu u pravo vrijeme. Slobodnog ste duha, nalazite sreću u promjenama i avanturama.
 - Ljubav: za vas je ljubav enigma, često se svodi samo na tjelesno zadovoljstvo.

JARAC – 21.12.-20.01.**Ključna riječ - JA KORISTIM**

Dobre strane - praktičnost, smisao za humor, razboritost
Loše strane - pesimizam, fatalizam

- Ambiciozni ste, želite sve (uspjeh, novac, status, ljubav) i nalazite načine da se toga i dokopate bez obzira koga ćete putem zgaziti. Ostavljate dojam hladnoće!

- Ljubav: privrženi ste i vjerni samo kad ste sigurni da je druga strana toga vrijedna.

VODENJAK – 21.01.-18.02.**Ključna riječ - JA ZNAM**

Dobre strane - prijateljstvo, humanost, originalnost
Loše strane - kontradiktornost, nepredvidivost, neemocijalnost

- Originalni ste i odbijate se povoditi za većinom. Nadareni ste vizijom koju samo vi shvaćate. Stalno ste u potrazi za znanjem i namećete drugima vlastiti ritam.
 - Ljubav: intimnost vam je najveći izazov u ljubavi.

RIBE – 19.02.-20.03.**Ključna riječ - JA VJERUJEM**

Dobre strane - maštovitost, osjetljivost, ljubaznost
Loše strane - idealizam, povodljivost, neodlučnost

- U svu svoju intuiciju ipak često zapadate u pogrešno društvo dopuštajući drugima da upravljaju vama. Jadne male ribice, vrijeme je da "lupite šakom o stol" i preuzmete kontrolu u svoje ruke.
 - Ljubav: najromantičniji ste znak zodijaka, u stalnoj potrazi za vezom koja će vam pružati sigurnost i udobnost.

NOVOSTI U I OKO ŠKOLE

a
list
41

MEŠTROVIĆEVICRTEŽI ZA SLABOVIDNE ISLIJEPE - Povodom Međunarodnog dana muzeja (18.05.) predstavljen je nastavak projekta *Dodirni i viđi* namijenjen slijepim osobama i onima oštećena vida. Ove godine postavili smo zahtjevniji zadatak i pokušali ostvariti "reljefne" grafike (Meštovićeve crteže) za slikepe i slabovidne osobe. Po izboru kustosice Maje Šeparović, akad. grafičar Nikola Skokandić je zajedno s učenicima ostvario 5 grafika: Bogorodica (iz 1900.), Job (iz 1941/42.), Sjedeci muškarac (studija za Mojsiju, 1915.), Sjedeci muškarac s knjigom (studija za proroka, 1925.) i Sjedeci muškarac s knjigom (studija za sv. Ivana Evangelistu, oko 1929.). Izdavači su: Škola likovnih umjetnosti, Prva gimnazija, Umjetnička akademija i Galerija Ivana Meštovića, svi iz Splita. Uz urednicu, kustosicu i akad. grafičaru u realizaciji su sudjelovali: učenici radionice BAŠTINA - NAMA JE STALO u okviru UNESCO projekta Udržene škole (ASP) Mladi u promicanju i zaštiti svjetske baštine uz video zapis studenata Umjetničke akademije.

PROE JASENKA SPLIVALO U ZADRU - U Zadru je u studenom 2002. prof. Jasenka Splivalo održala predavanje pod nazivom PIM - PROFESORIČIN IMAGINARNI MUZEJI predstavila projekte radionice BAŠTINA - NAMA JE STALO s osobitim naglaskom na mapi "reljefnih" grafika i suradnji s Galerijom Ivana Meštovića. Radionica će, uz održavanje ekoloških projekata, raditi još i na izradi mape za kretanje po Dioklecijanovoj palači osoba u invalidskim kolicima te nastaviti raditi na snimanju "zvučnih" knjiga za Udrugu slijepih Splitsko-dalmatinske županije. Pri izradi "reljefne mape" suradivale su učenice: Kristina Černigoj, Branka Punda i Katarina Strukan iz 4. grafičkog dizajnera i nekoliko učenika iz Prve gimnazije.

NEOČEKIVANI GOSTI U ŠKOLI - Sredinom su listopada školu nenađano posjetili momci iz Australije koji su, nakon završene škole i

tijekom ljeta zaradenih novaca, odlučili upoznati Europu. Osim Pariza, posjetili su Split i Dubrovnik, a potom preko Sarajeva otišli do Budimpeštu. Olja Pavlović, učenica 2. fotografskog dizajnera, upoznala ih je u gradu i odmah poželjela dovesti u našu školu, pokazati im naše radionice i svoje kolege. Svratili su i do školske knjižnice gdje su u kratkom razgovoru ispričali nekoliko zanimljivih stinica iz svoje za nas još uvijek egzotične zemlje: o životu mlađih u Sidnecu, o svojim planovima vezanim za studij i sl.

SEMINAR ŽUPANIJSKOG AKTIVA PROFESORA ETIKE - U našoj školi održan je seminar profesora etike, Ravnatelj Mladen Bilankov, voditelj županijskog stručnog vijeća profesora etike, govorio je o novom programu etike, donijet je plan i program rada aktiva itd.

ŽIVE JASLICE U ŠKOLI - Zadacu da ove godine postavi jaslice u školi dobio je prof. Marko Amžić. On se odlučio za *"žive jaslice"*: učenici će *glumiti* likove koji su nam poznati iz kršćanske ikonografije: Isus, Marija, Josip, pastiri i kraljevi. Vode se pregovori s učenicima tko će dobiti ulogu i koju. Do sada su pregovori uspješno završili s Goranom Markovićem (3. grafički dizajner), Sanjom Lišnić (2. industrijski dizajner), Ninom Barišićem (2. industrijski dizajner) i Tinom Zaro (2. fotografski dizajner).

MEDUNARODNI DAN ŠKOLSKIH KNJIŽNICA - Povodom Medunarodnog dana školskih knjižnica prof. Vanja Škrabica predstavila je dio našeg fonda u prostorijama školske knjižnice u Drugoj gimnaziji. Izloženi su grafički radovi na temu *«Ex libris»*. Prof. Nikola Skokandić bio je mentor učenicima čiji su radovi bili na izložbi.

SURADNJA ŠKOLSKIH KNJIŽNICA - U okviru suradnje i razmjene školskih knjižnica knjižničarka Vanja Škrabica organizirala je izložbu grafičkih radova za slikepe i slabovidne osobe u prostorijama Druge gimnazije.

Detaljnije o tim radovima i autorima već znate iz ovog ARTlista.

ARTISTI U AKCIJI - Školska dramska skupina ARTIST započela je s radom na novoj scenskoj igri pod nazivom *«Oj, more...»*. O čemu se radi? Za sada je tajna. No, nadamo se da će biti zanimljivi i uspješni kao i do sada.

FAKULTATIVNA NASTAVA - U ovoj školskoj godini započela je fakultativna nastava iz talijanskog jezika i računalstva. Predavači su prof. Marica Palčok, odnosno profesor

Kristijan Falak. Bilo je puno zainteresiranih za stjecanje temeljnih znanja iz računalstva, ali je mogućnost učenja talijanskog jezika izazvala pravu malu «navalu». To je i razumljivo kad znamo da brojni naši učenici nastavljaju studij na talijanskim fakultetima i akademijama.

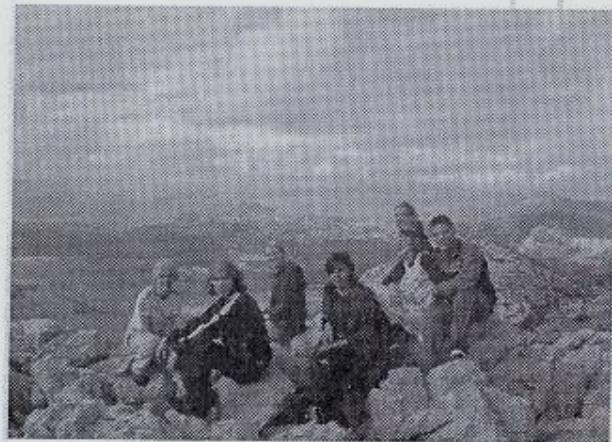
KAKO RJEŠAVAMO SUKOVE? - U okviru školskog Programa povećanih mjera sigurnosti u školi pedagoginja Aleksandra Dužević je, uz pomoć profesorice hrvatskog jezika Marice Butine, provela "anketu" (likovno/literarnu) na temu "Kako rješavamo sukobe?". Dio tih radova objavljujemo u ovom broju ARTlista.

UČENICI POSJETILI "SLOBODNU DALMACIJU" - Prof. Nikola Skokandić vodio je učenike 3. razreda grafičkog dizajna u posjet "Slobodnoj Dalmaciji". Učenici su imali priliku vidjeti kako radi jedna izdavačka novinska kuća i tehnologiju proizvodnje novina i drugih tiskovina.

RADIONICA NA TEMU PREVENCIJA OD AIDS-A - Željka Kovačić i Ivana Marinčić Kragić, učenice 3. fotografskog dizajnera, sudjelovale su 20. XI. u radionicu na temu *Prevenacija od AIDS-a*. Radionica je bila organizirana za sve učenike splitskih škola.

FRANE ŠITUM - Sredinom studenog učenik Frane Šitum, 3. r. kiparski dizajn imao je svoju prvu samostalnu izložbu. Izložio je radove u pastelu i ulju na platnu u Clubu «Libero».

GRAFIČARINA MOSORU - Profesor Gordan Puljek ispunio je obećanje koje je dao svom prošlogodišnjem razredu, tadašnjem 3.

grafičkom dizajneru. Zajedno su se popeli na Mosor i očito uživali. To se i vidi na brojnim fotografijama od kojih neke izdvajamo za ARTlist.

FOTO ODJEL DOBIO RAČUNALO - Možda će ovo nekima zaista biti smiješno da javljamo kao vijest. No to je doista točno: naš je foto odjel konačno dobio kompjuter. Za tu prigodu ureden je mali kabinet s policama i radnim stolom. Zanima nas o čemu sad *sanjaju*.

UČENICI-SURADNICI IZRADI KOSTIMA ZA HNK - Za Donizettijevu operu *Ljubavni napitak* splitskog HNK-a učenici Katarina Avdić, Zrinka Barbarić, Ana Doljanin i Danijel Ožaković (svi iz 3. slikarskog dizajnera) oslikali su kostime koje je izradila Neda Pilić.

GRAFIKA KAO NOVOGODIŠNJI DAR - Profesor Jova Dodig ove je godine dobio zaduženje da izradi grafike koje će ravnatelj uručiti profesorima kao novogodišnji dar na predbožićnoj proslavi.

NOVOGODIŠNJA ČESTITKA - Božićnu i novogodišnju čestitku koju škola šalje svojim prijateljima, suradnicima i institucijama ove je godine izradio profesor Ahmed Piragić.

FINANCIRANJE NOVOG PROJEKTA

Projekt profesora Slobodana Tomića prihvaćen je na Natječaju kojeg je raspisalo Ministarstvo prosvjeti i športa. O čemu je riječ i koliko će novaca pristići - pisat ćemo u idućem broju.

MATURANTI PROFESOR OPET NA MOSORU

- Profesor Gordan Puljek uveo je novu «nastavu» tjelesnoga po Mosoru. Ovoga puta penjali su se maturanti. Oni koji su uspješno svladali kozje staze, bit će slobodeni nekoliko sati tjelesnoga. Nije loše, još ako se gore dogovori i marendra...

**MEĐUNARODNI DAN BORBE PROTIV
NASILJA NAD ŽENAMA** - Profesorica Suzana Budimir priredila je pano u školi povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama o problematiči zaštite žena žrtvi nasilja, zlostavljanja...

**VODITELJI SLOBODNIH AKTIVNOSTI U
Š.K. GOD. 2002./3.**

Jasenka Splivalo: likovna družina za zaštitu baštine *Nama je stalo*

Vanja Škrabica: dramska družina *ARTIST*

Marica Butina: literarna družina

Alieta Monas Plejić: likovna družina

Vanja Škrabica: novinarska družina *ARTlist*

Gordan Puljek: športska družina *AE*

IZ TISKA

PRIMANJE ZA MLADE UMJETNIKE

Zamjenik župana Tadija Barun primio je ravnatelja mr. Mladena Bilankova i učenike Škole likovnih umjetnosti 5. srpnja 2002. godine. Svi učenici nazočni primanju ostvarili su velike uspjehe na državnim natjecanjima. Na natjecanju za promidžbeni plakat prigodom promoviranja Zakona o otocima 1. mjesto osvojila je Kristina Divić, IV., razred fotografski dizajn (mentor: prof. Slobodan Tomić). Na Pjesničkoj manifestaciji "Goranovo proljeće" u kategoriji srednjih škola 1. mjesto osvojila je

hina Rinčić, IV razred (mentorica: prof. Marica Butina) Na Državnom natjecanju u crtanju i slikanju 1. mjesto osvojila je Ana Marin, IV. razred dizajner odjeće (mentorica: prof. Suzana Budimir).

Na Državnom natjecanju "Dani odjeće" u Varaždinu 3. mjesto osvojila je Tanja Bradarić IV. razred (mentorica: Suzana Budimir).

Na natjecanju mladih tehničara, natjecanje u foto tehnici 2. mjesto osvojila je Tina Šerić IV. razred (mentorica: Željka Milošević Paro).

Na Državnom natjecanju iz povijesti (Projekt) 6. mjesto osvojili su Irena Antunović, Ana

Jerković, Matea Božinović I. razred (mentorica: prof. Smiljana Bandov). Državno natjecanje "Europa u školi" - likovni izraz od 10 ravnopravno nagradenih 3 učenika Likovne škole Jurica Marinković IV. razred, Toni Leleković, IV. razred, Lea Žulić, IV. razred, (mentor: prof. Nikola Skokandić) (Glasnik Splitsko-dalmatinske županije)

